

63. évf., 2009. III. 5., ára 50 dinár

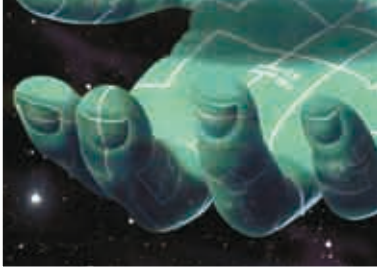
8

Jó Pajtás

Vasárnap: nőnap!

Jó Pajtás

Március 14-e
Nemzetközi π -nap

**A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere**

A hét fotója

Ryanair, Blue1, Jet2, Air Berlin, Wizz Air, Easyjet, Germanwings, Air Lingus, Norwegian Air Shuttle, Meridiana. Mondanak neked valamit ezek a nevek? Nem csoda, ha nem, hiszen ezek mind ún. fapados légitársaságok, olyan légi járatok, melyeknek igénybe vételével aprópénzért el lehet jutni Európa országainak nagyvárosaiba. Egy a bibi: nem tőlünk. Ezek a légitársaságok ugyanis mindeddig messzire elkerülték Szerbiát, a legközelebbi repülőtér, melyet használnak: Ferihegy 1 (Budapest), illetve Temesvár (Timișoara, Románia). Ezért is kaptuk fel fejünket a hírre, hogy megtörni látszik a jég: a Lauda-air – melynek tulajdonosa a Formula-1-es autóversenyek egykori ördöge, Nicki Lauda – hamarosan járatot indít Belgrádból Bécsbe, Ausztria fővárosába. Kezdetnek nem rossz, ha beindul, talán jönnek majd a „nagyok” is, a Ryanair (Anglia és Írország irányába), Air Berlin és Germanwings (Németország nagyvárosaiba), Norwegian Air Shuttle (a Skandináv országok felé), no meg a Wizz Air és az Easyjet, kiterjedt hálózatukkal...

Úszva az Atlanti-óceánon át

Egy 56 éves amerikai sportoló lett az első nő, aki úszva átkelt az Atlanti-óceánon. Jennifer Figge 24 nap alatt jutott el az Afrika partjai közelében lévő Zöldfoki-szigetektől Trinidadba. Azt csak később fogják kiszámítani, pontosan mekkora távolságot is tett meg.

Figge egy kalitkába zárva úszott, hogy biztonságban legyen a cápáktól. A sportoló eredetileg a Bahamánokon akart partot érni, és most azt tervezi, hogy vállalkozását Trinidadról a Brit Virgin-szigetekre úszva fejezi be.

Először kislány korában álmódott arról, hogy átússza az Atlanti-óceánt. Célja megvalósításának végül január 12-én látott neki, amikor kilencméteres hullámok között útnak indult a Zöldfoki-szigetektől. Egy nap akár nyolc órát is vízben töltött, mielőtt visszamászott volna a kísérőcsónakba.

A segítők úszás közben energiatáplálékot dobtak Figge-nek, ha pedig túl rossz volt az idő, bűvárok kézbesítették őket.

Miközben úszott, a sportoló látott bálnákat, teknősöket és delfineket is, cápákkal azonban nem találkozott. „Egy pillanatig sem féltém” – nyilatkozta az Associated Press hírügynökségnek. „Ha viszagondolok, azt mondom, semmit nem csinálnék másképp. Medencében bármikor úszhatok” – tette hozzá. Jennifer Figge

tíz évvel azután vállalkozott a kalandra, hogy egy francia úszó, Benoit Lecomte először úszta át az Atlanti-óceánt, 73 nap alatt 6400 kilométeres távolságot téve meg. Figge úgy tervezte, hogy útja 3380 kilométer hosszú lesz, de elsodródott a tervezett iránytól, és Trinidadon ért partot a Bahamák helyett.

„Ma Óbecse a magyar irodalom fővárosa”

Bálint-napi rendezvény Óbecsén

*Ez világ sem kell már nekem
Nálad nélkül, szép szerelmem,
Ki állasz most énmellettem;
Egészséggel, édes lelkem!*

*Én drágalátos palotám,
Jó illatú piros rózsám,
Gyönyörű szép kis violám,
Élj sokáig, szép Juliám!*

*Szerelmedben meggyúlt szívem
Csak tégedet óhajt lelkem,
Én szívem, lelkem, szerelmem,
Ildvöz légy, én fejedelmem!*

*Én bús szívem vidámsága,
Lelkem édes kívánsága,
Te vagy minden boldogsága,
Veled isten áldomása.*

*Feltámad a napom fénye,
Szeműldek fekete szénje,
Két szemem világos fénye,
Élj, élj életem reménye!*

*Juliámra hogy találék,
Örömben így köszönék,
Térdet-fejet neki hajté,
Kin ő csak elmosolyodék.*

Tari István megmutatja a kardot

– Nagyon jó érzés elismerést kapni azoktól, akiknek a tevékenységét, alkotói munkáját, költészetét magam is nagyra becsülöm – mondta, majd bemutatta a díszoklevelet, a kardot.

– A díszoklevelén ez áll: Tartalmas és szép verseiért Emlékkard-díj illeti Tari Istvánt. S hogy kik azok azok, akik munkáját, költészetét is nagyra becsülöm? Azok neve is ott áll: Csoóri Sándor, Makovecz Imre, Nagy Gáspár, Buda Ferenc, Döbrentei Kornél, Kiss Benedek. Ezek az emberek ítélték nekem a díjat. Ezeknek a műveit, nagyon szeretem. S a kard: Ez egy igazi, borotvaéles kard, nem játékszer. A markolatát, hogy ne csússzon, tengeri hal bőrével vonták be. Fazekas József kovácmester munkája.

Ez olvasható rajta: „Óh, én hazám, te szép Magyarország, készült az Úr 2009. esztendejében Bonyhádon.”

Elmondhatjuk: „Ma Óbecse a magyar irodalom fővárosa” volt. Visszaidéztük a díjátadást, emlékeztünk Balassi Bálintra, s a borhagyományt az irodalommal is öszekötöttük, földidézve Balassit: „Jó borokkal töltött aranyos pohárok járjanak mi közöttünk...” Rókus Zoltán szavaltával s a temerini Vindulú pincészet borbemutatójával zárult az est.

Koncz Erzsébet

Ha Balassi Bálint nevét hallom, mindig e szép verse jut az eszembe. Balassit a magyar szerelmi költészet megteremtőjé-ként tisztelhetjük.

A 455 évvel ezelőtt született költőre is emlékeztünk abból az alkalmából, hogy az óbecsei Tari István költő megkapta a Balassi Bálint-emlékkard díjat. Ez az elismerés emléket állít a 16. századi Európa magyar költőóriásának, Balassi Bálintnak. A magyar líra kiemelkedő alakjait jutalmazza, és kitünteti a magyar költőnagyságok – mint amilyen Balassi – verseit fordító európai költőket. A díj a 16. századi magyar végvári szablya mintájára kovácsolt kard, melyet egy mai kardkovács készít. A díjátadó ünnepséget minden év február 14-én, Bálint napján rendezik meg Budán.

Az idén immár tizenharmadik alkalommal adták át a Balassi Bálint-emlékkardot Budapesten, a Gellért Szállóban: a magyar költők közül az óbecsei Tari István, műfordításaiért pedig a mongol Daváhüjijn Ganbold irodalmár érdemelte ki az elismerést.

A „Ma Óbecse a magyar irodalom fővárosa” című ünnepségre február 17-én került sor a Népkönyvtár dísztermében.

Kiss Igor szervező köszöntötte az egybegyűlteket, s elmondta, hogy Bencze Lajos költő méltató szavai szerint Tari István sosem állt be a sorba, nem hódolt be a diktatúrának, s nem hagyta el a vidéket a háború idején sem, inkább a bujdosást választotta. Tari sok mindenben példát mutatott a kortársaknak: a tartásban, a szülőföldre való hűségben és az ottani emberek szeretetében egyaránt.

Köszöntőt mondott a polgármester, Knézi Péter, s örömet fejezte ki, hogy Tari István kapta e rangos elismerést.

Mák Ferenc irodalomtörténész, az Aracs folyóirat főszerkesztője méltatta a költő munkásságát, s elmondta: éppen negyven évvel ezelőtt jelent meg első verse.

Ezután a költő, Tari István mutatkozott be, s hallhattuk tőle azt az önéletrajzi versét, amelyet a díjátadó ünnepségen is fölolvastott.

Az A Prima Vista és a Zengető zenekar Balassi Bálint, valamint Tari István megzenésített verseit adta elő. Majd a Közgazdasági Középiskola tanulói – Horváth Ágota és Hornyik Anna – Balassi Bálint verseit szavalták. Ezzel befejeződött a műsor.

A kötőnek gratuláltam a díjhoz, majd arra kértem mondja el a Jó Pajtás olvasóinak, milyen érzés volt átvenni egy ilyen rangos elismerést.

Az A Prima Vista együttes

Rókus Zoltán Balassi-verset mond

Mák Ferenc

A Zengető zenekar

Ha kinevet a világ... avagy megszégyenülésem története

Ösztönös reakció, hogy a velünk meg-
esett kínos szituációkat szeretnénk
mielőbb elfelejteni, ám még évek
múltán is pontosan emlékezetünkbe tudjuk
idézni megszégyenülésünk minden mozza-
natát. Idővel talán már nem is olyan szörnyű
visszaidézni a kellemetlen perceket, sőt mi
magunk is jóízűen nevetünk rajta, de ab-
ban a pillanatban, amikor megtörténik, azt
kívánjuk, bárcsak elnyelne minket a föld né-
hány évre, hogy mire újból felbukkanunk az
emberek között, már senki se emlékezzen
ránk és a nagy leégésre. Persze ez úgysem
történhet meg, és a legjobb dolog, amit
ilyenkor tehetünk, hogy mosolyogva tűrjük,
míg a világ rajtunk szórakozik. Akár még
meg is hajolhatunk felsülésünk tanúi felé,
hiszen mint afféle jó bohóc, vidám perceket
szereztünk közönségünknek. **A szabadkai
Miloš Crnjanski iskola ötödikesei: Már-
ton Nóra, Nagy Beáta, Nagy Torma Nor-
bert, Mandić Krisztián és Zsizsik Csaba,**
valamint a hetedikes **Nagy Kornélia és
Drégely Nina** idézik vissza kínos perceiket,
amikor bizony irulva-pirulva kellett tűrniük,
hogy mások rajtuk kacarásznak.

Norbi vállalkozott rá elsőként, hogy meg-
ossza velünk történetét.

– Egyik ilyen eset az iskolában történt.
Nagyon sokan voltak körülöttem, és éppen
a lépcsőn mentünk lefelé, mikor megbot-
lottam és lecsúsztam a lépcsőn. Persze min-
denki rajtam nevetett. Elmentek mellettem,
le is maradtam a többiektől. Elég kínosan
éreztem magam, és bár akkor kinevettek,
utána senki sem piszkált. Szerencsére nem
ütöttem meg magam, és legalább gyorsab-
ban leértem. Volt már, hogy az osztálytársai-
m kinevettek, mert egy divatbemutatóval
kapcsolatos feladatba egy kétéves gyerek
képét ragasztottam be, mert mást nem ta-
láltam. Mikor kínos helyzetbe kerülök, utá-
na mindig nagyon csendben vagyok, sokat
hallgatok.

Krisztián elmesélte, hogy az volt kicsit kí-
nosabb szituáció, amikor egyszer Csabával
elvesztették a többieket, és az egész iskolát
átkutatták az osztálytársaikat keresve.

– Én is gurultam már le a lépcsőn, de ak-
kor felfelé mentem, és visszacsúsztam. Vol-
tak persze nagy elesések, amikor mindenki
rajtam nevetett, egyszer pedig az apukám
előtt buktam le, amikor a frissen festett
kerítéshez hozzányúltam. Én tagadtam, de

rájött, hogy hazudtam neki, és nagyon szé-
gyelltem magam. Ha az iskolában történik
valami kínos, próbálok bohóckodással elte-
relni a figyelmet a dologról, ha meg otthon
vagyok, inkább eltűnök szem elől.

– Egyszer még négy-öt éves koromban
történt, hogy biciklizni tanultam, és éppen
akkor jöttek hozzánk a nagymamámék. Én
meg addig-addig bicikliztem, míg nekimen-
tem a kerítésnek, és leestem. Mindenki lát-
ta és nagyot nevettek rajtam. Kicsit rosszul
éreztem magam, de szerencsére ritkán esik
meg velem, hogy leégek mások előtt. Ha
mégis megtörténik, úgy teszek, mintha mi
sem történt volna, áttérek gyorsan másik té-
mára. Másokon nevetni jól dolog, de amikor
rajtunk nevetnek, már nagyon kellemetlen.
Ha valaki más kerül ilyen helyzetbe, tudom,
mit érezhet, ezért már előfordult, hogy rá-
szóltam a többiekre, hogy hagyják abba a
piszkálódást – tudjuk meg Beátától.

Nina és Nelli egy közös kalandjukat
mesélték el, habár mint mondták, több al-
kalommal is megszégyenültek mások előtt
együtt és külön-külön is.

Egyik este korcsolyázni voltak és men-
tek hazafelé a városon keresztül igen nagy
jókedvvel.

– A közgazdasági iskola előtt van egy kis
tér, úgy láttuk nincs ott senki, és elkezdtünk
táncolni, bolondozni, hülyéskedtünk, ug-
rándoztunk. Egy ember viszont az ablaká-
ból végignézte, mit csinálunk, és elkezdett
rajtunk nevetni. Mi pedig kiabálva elfutot-
tunk. Elég kínosan éreztük magunkat, hogy
így lebuktunk, de ha már megtörtént a nagy
leégés, mindenképpen jobb poént csinálni
belőle – mondja Nelli.

– Voltak persze más esetek is. Szerintem
akkor is nevetségessé tettük magunkat,
amikor elmentünk a McDonald'sba korizás
után, és elkezdtük kifesteni a körmünket.
Akkor is nevettek rajtunk. Meg van még
egy esetünk, ami nagyon nagy leégés volt,
de azt hiszem, arról inkább nem szeretnénk
mesélni – neveti el magát Nina.

Csabának és Krisztiánnak sok közös ka-
landja volt. Csaba egyik kínos pillanata ba-
rátja társaságában esett meg.

– Felmásztunk a fára, játszottunk, le-
jöttünk, és mikor újra fel akartunk mászni,
én megcsúsztam és visszaestem. Kriszti
megpukkadt a röhögéstől, de ott voltak a
szomszédjai is, akik úgyszintén látták, és ne-
vettek. Hát nem volt valami jó érzés. Mikor
megszégyenülök, mindig görcsölni kezd a
hasam. Szerintem nem lehet ilyenkor elte-
relni magunkról a figyelmet, és az ilyen bla-
mákat nem is lehet kikerülni. Ezek mindig
váratlanul jönnek – véli Csaba.

Nóri sokáig gondolkodott, van-e olyan
történet, amit megoszthat velünk, de csak
egy „majdnem leégtem” sztori jutott az
eszébe.

– Egy vagy két éve történt, hogy a topo-
lyai tavon voltunk fürödni és leugrottam a
mólóról, a bikinim felső része pedig felcsú-
szott. Szerencsére nem látta senki, mert
még a víz alatt gyorsan visszaigazítottam,
ezért megúsztam az egészet. Kicsit talán
magam előtt szégyenkeztem. Általában
próbálok elpoénkodni a kínos helyzeteket.
Szerintem az a legjobb, ha ilyenkor mi is ne-
vetünk magunkon – jelenti ki a végén.

Sztojánovity Lívya

Piroslábú cankó

Nagy kócsag

Harsogó madárdal (1.)

Vadvizek csilognak, frissen zöldellő fűszálak bújnak elő a nedvesen illatozó talajból, és odafent, a kék égen úszó bárányfelhők alatt versenyt énekelnek, ujjongva dalolnak a mezei pacstírák. Bibicek csaponganak a rét felett, mindenfelől halljuk a godák és piroslábú cankók szép nászhangjait, a dűlőút mentén, a virágzó kökénybokrokban pedig vonuló vörösbegyek énekelnek. Szorgos munka folyik a kiskertekben és gyümölcsösökben, csattognak a metszőollók, ásók forgatják a felengedett földet, az almafa csúcán hangosan flótázik a fekete rigó, a kémény sarkán vagy a televíziós antennán újra énekel a nemrég hazatért „kéményseprő madár”, a házi rozsdafarkú.

Márciusban már repülnek az áttelelt citromlepkék és nappali pávaszemek, ősi fészkeire száll az Afrikából hazatért gólya, méhek keresik a korán nyíló virágokat, fali gyíkok sütkéreznek az öreg kőkerítésen, és a kertek alatti kis vízállásban petézéshez gyülekeznek a békák. Áprilisban kezdenek csattogni a fülemülék, csengő hangon énekelnek a barátkák, „zsiroznak” a zöldikék, és a hó második felében megszólal a kakukk is. A kis akácokban esténként mély „hu” hangján hívja párját az erdei fülesbagoly, a park öreg fáinak egyikében, tág szájú odú mélyén már fehér tojásait melengeti a macskabagoly.

A hosszú téli pihenő után márciusban kezd újra pezsegni az élet erdőn és mezőn. Duzzadó rügyek ülnek a fák és bokrok ágain, az erdőszélre sárga foltokat rajzolnak a virágzó sombokrok, friss szellő borzolja a vizek hátát, és mindenütt

vonuló madarakkal találkozunk. Májusra kiteljesedik a tavasz, befejeződik a lombosodás, valamennyi madarunk itthon van már, peték, tojások, fiókák és virágok ringatják az elkövetkező nemzedékek bölcsőit. Nem véletlen, hogy éppen májusban ünnepeljük a madarak és fák napját. Fontos üzenete, hogy óvjuk, védjük természetes környezetünket, a vizeket, erdőket, pusztát és bokrosokat, az ott élő növényeket és állatokat, hogy unokáinknak, az elkövetkező nemzedéknek ne kelljen megismerniük a rémképként felvázolt néma tavaszt.

Amikor tavasszal láperdőben járok, mindig elgyönyörködöm a mocsári gólyahír szép sárga virágaiban. Csipkés szélű levelei gyönyörű zölddek, ez még jobban kiemeli a felettük ringatózó virágok pompáját. A mocsári gólyahír a sekély vízben tenyészik, míg az ugyancsak sárga virágú salátaboglárka a nedves talajon alkot messziről sárgálló foltokat.

Tavak, csatornák és vizesárok jellemző állatai a csigák. A zöldesbarna színű, sötét szalagokkal ékes fialócsiga a dús növényzetű, lassú folyású vizeket kedveli. Kopoltyúval lélegzik, reszelőjével

(radulájával) a kövekről és a növények leveleiről algákat „lejel”. „Elevenszülő”, megtermékenyített petéi a nőtény petevezetőjének kitágult részében vannak, ahonnan a kiscsigákat később a vízbe bocsátja. A mocsári csiga a tüdős csigák közé tartozik, ezért gyakran látjuk a felszínen levegővétel közben. A legnagyobb hazai vízcisga, háza hosszan hegyesedő, szaruszínű. Gyakran találtam sokadmagával műtárgyak víz alatti részein, amint radulájukkal az algákat legelték. Hímnős, a kövekre vagy vízínövényekre ragasztott petéiből három hét alatt kelnek ki a kiscsigák. Lassú folyású vizeinkben gyakori a tányércsiga is. Vastag héjú háza balra kanyarodó, barnászvörös. Tüdős csiga, ezért a szennyezettebb vizekben is megél. Algát, vízínövényeket és alkalmilag dögöt is eszik. A vízcsigák valamennyien érdekes életmódú állatok, de alapos megfigyelésük csak jól berendezett akváriumban lehetséges. A néhány hétre hazavitt állatokról jó felvételeket is készíthetünk.

A tavak, mocsarak nádasaiban, halastavak nádszegélyeiben és a csatornák nádoltjaiban számos madárfaj él. A nagyobb avas (öreg) nádasokban kora tavasszal telepesen fészkel a magyar természetvédelem címermadara, a hófehér nagy kócsag. A nászidőszakban hosszú dísztollakat visel. Vonuló madár, de kisebb számban rendszeresen át is telel. Dél felől korán, február végén, március elején érkezik, és a hó végén már négy-öt tojását melengeti a gyakran más gémfélékkel megosztott fészektelepen. Különösen a fiókanevelés idején megkapó látvány a hófehér nagy madarak szüntelen mozgása a telep környékén.

Sch. E.

Mocsári csiga

Macskabagoly

Gólya

Vannak szólásmondássá rögződött és elterjedt tévhitek a különféle állatokról. Csak néhányat említünk a legelterjedtebbek közül, amelyeket egészen biztosan is ismertek, sőt használják is őket.

Menekül, mint a patkányok a sülyyedő hajóról.

Ravas, mint a róka.

Vegyük őket sorjába!

A hiedelem, hogy a patkányoknak valami titokzatos előérzetük van, ami a közelgő veszedelemre figyelmeztet, nagyon régi. Az ókor nagy tekintélyű tudósa, a római Plinius írta le először, hogy a patkányok, amikor a hajó közel áll a sülyyedéshez, elhagyják. Az alapos és tudományos megfigyelések szerint a patkányok nem szeretik a nedves, vizes, piszkos környezetet. Ha kénytelenek is olyan helyen mozogni, utána, akár a macskák, gondosan megtisztogatják szőrméjüket. A hajókon mindig is éltek patkányok, mert ott mindig kényelmes lakhelyet és táplálékot találtak. Ám amikor a hajó kiöregedett, faanyaga elkorhadt, mindenfelől szivárgott belé a víz – igyekeztek elhagyni, jobb szálláshelyet kerestek.

A rókáról szólva szinte hihetetlen, mennyire különbözik a költészeti és a valóságos kép róla. A róka semmivel sem ravaszabb, mint a többi vadállat, sőt például a farkas okosabb nálánál. A vadászok megfigyelései és tapasztalatai szerint az öreg róka éppenséggel teljesen megzavarodva, bután viselkedik a végveszélyben.

Halak a pucerájban

A Karib-tengerben élő fűrészkeszűgerek, papagájhalak, de még a veszedelmes cápák is rendszeresen járnak „kozmetikus-hoz”. Amikor a hosszanti kék csíkjukkal fémesen ragyogó neongébek megpillantják a nagy testű kuncsaftokat, hintázó mozdulatokkal, táncot lejtve előttük, tessékelik be őket a „szalonba”. A fűrészkeszűgerek megmerevednek, felemelik kopolytűfedeleiket, hogy a „takarítóbrigádok” nyugodtan ügyködhessenek. A kis halacszkák eltávolítják róluk a bőrükre telepedett, testüket kízó élősködőket, de lecsipegetik az elhalt szövetrészeket is. A szájjüregbe beseregők pedig a fogak közé szorult ételmaradéktól szabadítják meg őket. Amikor a fűrészkeszűgereknek már elégük van a szorgoskodó „súrolókefék” nyüzsgéséből, félig becsukják a szájukat, és megrázzák testüket. Erre a figyelmeztető jelre sietve távoznak a tisztogatók. A fekete orrszarvú halak sötét színű köntösüket világoskékre váltják, így a paraziták jobban elütnek a bőrfelületüktől. A tengeri pérek is seregestül áramlanak a bőrpoló „szalonba”. Kissé lehajtott fejjel és szétnyitott kopolytűfedőkkel ácsorognak a szirt tövében, türelmesen várakozva, hogy sorra kerüljenek. A neongébek szélesebben dolgoznak: egyikük-másikuk hat óra leforgása alatt mintegy háromszáz ügyfelet ápol el. A tisztogatókat olykor megtévesztheti egy-egy új, addig ismeretlen formájú vendég színmintája. Rátámadnak, és le akarják csipegetni róla a fehér pettymintáit, amelyeket élősködőknek vélnek.

A trópusi tengerek „tisztogató céhéhez” néhány centiméternyi garnélarákok is csatlakoznak. Némely fajtájuk olyan veszedelmes ragadozók fogai közül kap

pirgálja ki a húsmaradékot, és szedegeti le a pikkelyekre tapadt élősködőket, mint amilyen a dühösen támadó, mérges harapású muréna. A sziklarepedésekben megbúvó, angolnászerű állatok békésen túrik, hogy a piciny rákokcskák elvégezzék rajtuk a szükséges csinosításokat.

A kutatóknak rengeteg fejtörést okoz ez a tisztogató szimbiózis. Miről ismerik fel, s hagyják testüket csipkedni a zsákmánynak is alkalmas kisebb halaktól olyan félelmetes ragadozóóriások, mint a szürkecápák vagy az ördöggráják, és miért nem félnek a piciny halacszkák? A kezelés folytán egészségesebbé, életrevalóbbá váló nagyhalak fizetségképpen nem engednek a falánkságuknak, és megkímélik a tisztogatók életét. E kapcsolat nemzedékről nemzedékre öröklődik.

A Bahama-szigeteken kísérletképpen kifogták az összes „bőrpolót”, mire a szirthalak többsége vette a „kalapját”, és új puceráj után nézve elvándorolt onnan. A megszokott helyükhöz makacsul ragaszkodó nagyhalakon két hét múlva nyílt sebeket, bőr- és úszósérüléseket, dagasztásokat, valamint bőrgombásodásokat észleltek.

Amiről Jézus nem beszélt

Jézust már igehirdetésének kezdetén majdnem meglincselték.

A helyi zsinagógában azokhoz az emberekhez szólt, akiket gyermekora óta ismert. Lukács azt mondja, hogy Izajás próféciájában az alábbiakat olvasta:

„Az Úr Lelke van rajtam, mert fölkent engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, s hirdessem a foglyoknak a szabadulást, a vakoknak a látást, hogy felszabadítsam az elnyomottakat, és hirdessem: elérkezett az Úr esztendeje.”

(Lk 4,)

Utána összecsavarta a tekercset, visszaadta a szolgának és leült. A következő szavai bombaként hatottak: „Ma beteljesedett az Írás, amit az imént hallottatok.” Más szóval: „Isten most és itt teszi meg ezt. Mindezt általam viszi végbe!”

Amikor Jézus látta tanácstalanságukat és ellenszegülésüket, nyugodtan megjegyezte, hogy Vele is meg fog történni, ami Illéssel és Elizeussal. Mindkét nagy prófétát megvetette a saját népe.

Az összegyűltek percekben belül haragra gerjedtek, kiűzték a zsinagógából, és elhurcolták a városon kívüli szakadékhöz, hogy letaszítsák. De akkora volt a tekintélye, hogy Ő csak áthaladt közöttük, és folytatta útját.

Számára Isten Országáa nem ábránd volt, hanem történés. Ő nem előadta az elméletet, hanem megvalósította a gyakorlatban.

Isten országának a lényegét Isten szeretete alkotja.

Isten kereste népét, amit hogyan a pásztor keresi az elveszett bárányt. Miután megtalálja és hazaviszi, az egész közösséget meghívja örömlakomára. A mennyben is nagy az öröm, amikor a nyomorúságos bűnös megtér és üdvösségre jut.

Jézus Isten Országát az asszonyhoz is hasonlította, aki miután elveszítette drachmáját, világosságot gyűjt, és átkutatja kis otthonát. A drachma megtalálása úgyszintén kitűnő alkalom az örvendezésre.

De Isten szeretete hasonló az apáéhoz is, akit elhagy a fia, és saját szerencséje után megy. Az apa állandóan szemléli a tájat, amíg egy napon meg nem jelenik a láthatáron a fia. Utána minden szertartást mellőzve magára kapja ruháját, és elébe szalad az úton, hogy magához ölelje a tékozlót. Ezt is (bizonyára már eltalálták) örömlakomává tetőzi.

Domenico Fetti: Példázat az elveszett drachmáról

„Ne aggódjatok életek miatt, hogy mit esztek vagy mit isztok, sem testetek miatt, hogy mibe öltöztök. Nem több az élet az eledelnél s a test a ruhánál? Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem gyűjtenek – Isten táplálja őket. Nem többet értek ti náluk? Ugyan ki toldhatja meg életét csak egy könyöknyivel is, ha aggodalmaskodik? Hát a ruházat miatt miért nyugtalanoktok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan nőnek: nem fáradoznak, nem szőnek-fonnak, mégis mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. Ha a mezei virágot, amely ma virít, holnap pedig

a kemencébe kerül, így öltözteti Isten, akkor bennetek, kishitűek, nem sokkal inkább?”

Olyan, mint az ősz, amikor beérik a termés. Vagy mint a betakarítás, amikor a búzát learatják, a gyomot pedig elégetik. Eljön az a nap, amikor Isten népe is hazatérhet, ellenségei pedig ítéletnek lesznek alávetve.

Hasonló ez a halászhoz, aki a hálójába fogott halakat szétválogatja, meg a pásztorhoz, aki elválasztja a kosokat a juhoktól. De hasonló a gazdaemberhez is, aki hosszú távollét után megérkezik, és számonkéri a szolgálótól, hogyan vezették gazdaságát.

Andrew Knowles:

Út a hithez című könyvéből 8

Március 5.

Ma Adrián, Adorján, Adrienn, Adriána, Teofil, Őzséb, Olivér napja van.

Teofil

Görög eredetű név. Jelentése: Isten kedveltje vagy Isten kedvelő, Isten barátja.

Őzséb

Görög, latinisított eredetű név, az Eusebius névnek a rövidült, magyar formája. Jelentése: istenfélő, jámbor.

304 (1705 éve történt)

Nikodémiai Szent Adorján (Adrianus), Lisszabon, valamint a katonák, börtönőrök, hóhérok, kovácsok, követek védőszentjének ünnepe. Lám, ilyesmi is van :-))

1326 (683 éve történt)

Megszületett I. (Nagy) Lajos magyar király (egyidejűleg Lengyelország királya), az első európai uralkodó, akinek serege nagy győzelmet aratott a törökök felett.

Március 6.

Ma Leonóra, Inez, Ágnes, Elvira napja van.

Leonóra

Az Eleonóra önállósult rövidülése, amely az arab Ellinor névből származik. Jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

Inez

Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

1927 (82 éve történt)

Megszületett Andrzej Wajda lengyel rendező, akinek legismertebb filmjei: a Hamu és gyémánt, A vasember, A márványember, valamint a Bűn és bűnhődés.

1928 (81 éve történt)

Aracatacában megszületett Gabriel García Márquez kolumbiai író, regényíró, elbeszélő, aki 1982-ben irodalmi Nobel-díjat kapott „regénye-ért és elbeszéléseiért, melyekben fantasztikum és valóság ötvöződik mesterien, s mert a sajátos képzeletvilágú művek révén ábrázolja földje életét és konfliktusait”.

Március 7.

Ma Tamás és Tomaj napja van.

Tamás

A héber eredetű bibliai név, a Teomo névből származik. Jelentése: iker. A görögök Thomasz formában vették át, jelentése csodálatos.

Tomaj

Magyar, török eredetű név. Jelentése: hallgatag, mogorva.

1530 (479 éve történt)

A Pápa visszautasította, hogy felbontsa VIII. Henrik házasságát. VIII. Henrik ezután jelentette ki, hogy többé nem a Pápa, hanem ő az angol egyház feje, ezzel megalapította az anglikán egyházat. Lám, milyen apróságokon múlnak fontos történelmi döntések...

1946 (63 éve történt)

Megszületett Konkóczy Zsuzsa énekesnő.

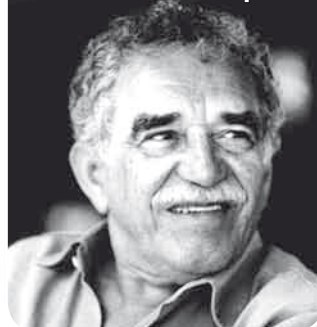
Március 8.

Ma Zoltán, Beáta, János, Apollónia, Filemon napja van.

Zoltán

Régi magyar személynév. Az ötörök sultan, soltan szóból származik, eredetileg sz-szel ejtették. Jelentése: uralkodó, fejedelem. (A szultán szó is összefügg ezzel, a török császárokat azonban csak a 15. századtól nevezték így.) Zoltán, illetve Zolta volt a neve Árpád fejedelem ötödik fiának, aki nem volt uralkodó, csak herceg. Fia, Taksony fejedelem révén azonban mégis az Árpád-házi királyok egyik ősapja lett. (Taksony unokája Vajk, azaz István király, dédunokája I. Endre és I. Béla.) A Zoltán név ezután a 14. századig még előfordult, bár ritka volt, majd a 19. század elején újították föl.

Gabriel García Márquez

Beáta

Latin eredetű név, Szűz Mária Boldogságos melléknevéből származik. Jelentése: boldog.

1911 (98 éve emlékeznek meg róla.)

Nemzetközi nőnap van, annak emlékére, hogy 1857. március 8-án New Yorkban 40 ezer textil- és konfekcióipari munkásnő sztrájkolt a béregyenlőségért és munkaidő-csökkentésért.

1983 (26 éve történt)

Az IBM kiadta a PC DOS 2.0-s verzióját.

Március 9.

Ma Franciska, Fanni, Elvira, Gergely, György, Katalin, Rebeka, Metód napja van.

Rebeka

Héber eredetű bibliai név. Jelentésére vonatkozóan több feltevés ismeretes, a legvalószínűbb értelmezés szerint: üsző, más megfajtési kísérletek szerint, megkötöző, megigéző, megbabonázó vagy jól táplált.

Metód

Görög, latin eredetű név. Jelentése: kutatás, nyomozás, csel, furfang.

1934 (75 éve történt)

Megszületett Jurij Gagarin, orosz asztronauta, az első ember, aki eljutott az űrbe.

1562 (447 éve történt)

Nápolyban (halálbüntetés terhe mellett) betiltották a nyilvános helyen való csokolózást.

1959 (50 éve történt)

Bemutatták Barbie-t, a népszerű játék babát. Több mint 800 millió darabot adtak el belőle.

Március 10.

Ma Ildikó, Teofil, Kamilla, Gusztáv, Kolos, Ede, Anasztázia, Emil, Melitta, Valér, Emilián, Kandida, Anasztáz, Nyeste napja van.

Ildikó

Germán eredetű magyar név. Jelentése: harcos. Attila hun király második felesége, a germán mondákból is ismert Krimhilda (Kriemhilda, Kriemhilde, Kriemhild) nevének rövidülése a Hilda, Ilda, s ennek már a latin nyelvű forrásokban előforduló alakváltozata az Ildico. Csak a magyarban vált használatos női névvé, Arany János hun tárgyú eposza, a Buda halála nyomán.

Gusztáv

A skandináv eredetű német Gustav névből származik. Jelentése: harc, támasz. Ősvéd jelentése a gótok támasza, vagyis Gotstav.

1876 (133 éve történt)

Alexander Graham Bellnek sikerült az első beszélgetést lefolytatnia telefonján, amikor is ezt mondta: Mr. Watson, kérem jöjjön ide!

1916 (93 éve történt)

Meghalt Gróf Teleki Sámuel, világutazó, az egyik legnagyobb magyar Afrika-kutató.

37 (1972 éve történt)

78 éves korában meghalt Tiberius Claudius Nero Római császár (14-37).

Március 11.

Ma Szilárd, Aladár, Tímea, Konstantin, Ulrik, Terézia napja van.

Aladár

Germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Elemeinek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

Tímea

Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószínűleg a görög Euthümia névből származik, aminek jelentése: jó + tisztelet.

1991 (18 éve történt)

Szeles Mónika lett az első számú teniszezőnő a világon, ezzel befejeződött Steffi Graf 186 hétig tartó világsége.

1997 (12 éve történt)

II. Erzsébet lovaggá ütötte Paul McCartney volt Beatles-tagot.

1899. március 11. (110 éve történt)

Meghalt Than Mór festőművész, a magyar történelmi festészet jelentős képviselője.

A cipő

Nagyon fontos, hogy mit húzunk a lábunkra, mert a láb testünk legjobban igénybe vett része, hordozza testünket. Egy rossz cipő miatt nemcsak a lábak nyomorodnak el, hanem az ember járása is nehezkesebbé válik, az inak, izmok és csontok szabad mozgásának meggátolásával a lábszerkezet rugalmassága megszűnik. A mozgás ilyen eredetű zavarai és panaszai nemcsak helyi fájdalmakat okoznak, hanem a kedélyállapotot, a hangulatunkat, az egész közérzetünket negatívan befolyásolhatják.

Az őseink nem viselt cipőt, a tudósoknak az előember csontvázának tanulmányozásával sikerült megállapítani a cipőviselés kezdetének hozzávetőleges időpontját. Igaz, az északi vidékeken élő őseink már 500 000 évvel ezelőtt is beburkolták a lábukat, hogy védjék a hidegtől, de ezek a bőrdarabok még semmiképpen

sem nevezhetők cipőnek. A szakemberek az időszámításunk előtt 100 000 és 10 000 között élt emberek lábcsontjainak tanulmányozásakor állapították meg, hogy az ekkor élt emberek már valószínűleg valamiféle lábbelivel viseltek. Ezeknek az embereknek a lábcsontjaik ugyanis már nem annyira erősek, lábujjaik nem annyira vastagok, amiből arra következtettek, hogy a kapaszkodásra, egyensúlyozásra már nem kellett annyi erőt kifejteniük, tehát a gyakori vagy állandó cipőhordás miatt kezdtek kialakulni a gyengébb, rövidebb lábujjak és lábizmok.

A tartós lábbelik széles körű használata tehát valószínűleg mintegy 40 000 évvel ezelőtt vette kezdetét. Azóta persze nagy átalakuláson ment keresztül, az első lábbelik már egyáltalán nem hasonlítanak a maiakra. Cipőn az összes lábbelivel értjük, a legősibb talpvédőtől kezdve egészen a mai körömcipőig, strandpapucsig, csizmáig. Az ókorból ismert fűzőt szandál a középkorban is általános viselet volt. A középkorban térdig érő, bőrből vagy filcből varrott zokniforma cipőt viseltek, alatta, főleg rossz időben, fatalpat. A cipősarok csak a 17. században tűnt föl. Ugyancsak a 17. században kezdték meg a magas csizma viselését, a magas sarkú női cipő pedig a 18. században jött divatba. Előtte a magas sarkat perzsa férfiak találták ki, lovaglásnál használták, mert így könnyebben lehetett a lábat a kengyelben tartani.

A cipőkészítés régen komoly kézműves munka volt, hiszen egy cipő elkészítéséhez mintegy kétszázféle rész beépítésére van szükség. Ma már mindez nagyüzemi módon készül, bár az igazán igényes emberek még mindig suszterrel készítetik a lábbeliket. A lábbelin ugyanis nem érdemes spórolni.

Egy jó, lábhoz álló cipőnek a láb hátulsi részeit, a sarkat, a lábfejhátát valamivel erősebben kell körülölelnie, nehogy a láb előre recsússzon. Nem szabad sem a láb közepét, sem az ujjakat szorítani, mert ezek a testrészek lazább szerkezetűek. Ha azt akarjuk, hogy lábaink járóképesek maradjanak, és természetes formájukat megtartsák, akkor valami kis szabad teret kell engednünk az ujjaknak a járás közbeni mozgásra. Csak olyan cipőt hordjunk amely hosszabb a lábunk hosszánál. Ez azért fontos, mert számítani kell vastagabb zokni hordására. A szűk, a méreténél kisebb cipők miatt nemcsak az ujjak nyomorodnak el, hanem romlik a vérkeringés is.

Különösen fontos a gyermekek számára jól megválasztani a lábbeliket. A túlságosan nagy, lötyögő cipő ugyanolyan káros, mint a kicsi, szűk. Egy szezonra legalább két pár lábbelinknek kellene lenni, hogy váltogassuk. Mindenképpen természetes anyagból készült cipőt, csizmát hordjunk, mert ezek könnyűek, szellősek, jól idomulnak a láb formájához. Cipőt soha ne viseljünk más után, ebben az esetben az öröklés tilos! Még testvérek se hordjanak egymás után lábbelivel. Mindenkinek ugyanis más a lába, más a formája, másként tapossa a cipőt, tehát lábunknak idomulnia kell a lábbeli formájához, ami később káros deformációhoz vezethet. Ugyancsak felejtsük el, hogy majd kitapossuk a cipőt, ha az első próbánál szűk, szorít, később megnyúlik. Amelyik lábbeli szorít, az a kicsi, és ha idővel enged is, hosszabb nem lesz.

Lepkelányok, a szépséges tündér, indián, bohóc és a többiek

Ha február, akkor farsang. Így van ez az óbecsei Samu Mihály iskolában is, ahol már hagyománnyá vált az utcai fölvonulás.

„Vízkeresztől hamvazószerdáig tartó másfél, két hónapos időszak, multságok, bálók szokásos ideje” – olvasható a magyar nyelv értelmező szótárában. Vagyis január 6-ától, február 25-éig tart.

Ha nem is volt olyan nagyszabású fölvonulás, mint mondjuk Rio de Janeiróban vagy Velencében, annál zajosabb, színesebb volt. Olyan lármát csaptak a bohócoknak, indiánoknak, tündérnek, cigány lánynak, vadásznak öltözött nebulók, hogy nem lehetett hallani a saját hangodat. Valójában a telet akarták elűzni, azért volt ez a nagy hangkavalkád.

Jó hangulatban telt el a délután. A közönség is jól szórakozott, gyönyörködött a szebbnél szebb jelmezekben, ugyanis nemcsak az iskolaudvarban vonultak föl a jelmezesek, hanem az utcán is: elől vitték a szalmabábut. Valójában a bábu jelképezte a telet, amitől mihamarabb szeretnének megszabadulni. Visszatérve az iskolaudvarba, el is égették. Ez volt talán a fölvonulás fénypontja. Ujjongva leste mindenki, mikor válik a tűz martalékvává.

Ezúttal is jól szórakoztak nemcsak a diákok, hanem a tanítók, tanárok, szülők, nagyszülők is.

Koncz Erzsébet

Anyám

Az anyámat Dékány Ildikónak hívják. Harmincöt éves.

A haja barna, sima és vállig ér. Mindig nadrágban van, csak néha visel szoknyát. Soha nem festi ki a körmét. Szájrúzst, szemfestéket nem használ. A haját sem festette még be. Szokta mondani, ha őszülni kezd, akkor majd befesti.

Apámmal jól megértik egymást. Mindent megbeszélnek.

Nincs munkaviszonyban, háziasszony. Nekem szerencsém van, mert mindig otthon találok. Még Soha nem keltem óratsengésre, mindig ő ébreszt fel. Nyugodtan alhatok, nem kell attól félnem, hogy elkések az iskolából.

A házimunkák közül a portörleszt nem végzi szívesen, de mivel szereti a tisztaságot, sokat takarít. Amikor nincs rend a szobánkban, akkor mérges szokott lenni. Ha bejön és körülnéz, már tudjuk, mit kell tenni.

Főzni sem nagyon szeret, mégis mindig finomat készít. Ebéd után gyakran lepihen.

Autót is vezet, de a hosszú és forgalmas utakon átadja a vezetést apámnak. Mindent megbeszél velem. Szereti tudni, hogy mi történt az iskolában. Néha kikerdezi a leckét, és ha szerinte nem tudom elég jól, akkor azt mondja, hogy tanuljam még.

Ilyenkor egy kicsit haragszom rá. Feleléskor szoktam rájönni, hogy igaz van.

Amikor apámmal kávéznak, nem szereti, ha zavarjuk őket, mert olyanok beszélnek meg azokat a dolgokat, amiről nekünk nem kell tudni.

Ha vendégeik vannak, megkér bennünket, hogy legyünk a szobánkban, mert ha a barátaim eljönnek játszani, ő sem szokott bejönni hozzánk.

Szereti a pontosságot, és engem is arra nevel. Egyszer az történt, hogy Bezdánba kellett mennünk szülinapra. Apa, az öcsém és én még készülődtünk, persze anya már kész volt. Állandóan ezt mondogatta:

– Siessetek, mert el fogunk késni, tudjátok, hogy szeretem a pontosságot.

Végül pontban hétre odaértünk, mert apa gyorsabban vezetett a szokásosnál.

Ha valamit megígér azt be is tartja. Azt már megtanultam, hogy hazudni nem szabad neki, mert akkor nagyon mérges. Legjobban azzal lehet felidegesíteni, ha veszekedünk az öcsémmel.

Az én anyukám jószívű, igazságos, önzetlen és sokat törődik a családdal, ezért nagyon szeretem.

Dékány Máté, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Az én tanító nénim

Az én alsós tanító nénimet Nagy Rózsának hívták. Azt fogom most elmesélni, milyen volt az első négy tanév velem, mint osztályfőnökkel.

Az első osztály kezdete előtt eljött hozzánk, és bejelentette, hogy ő fog tanítani. Azután pedig leültünk és hosszan elbeszélgettünk. Feltett pár kérdést, és mi szívesen válaszoltunk rá. Mikor elment, elmeséltem apukámnak is, amit az első nap megtudtam róla, ő pedig türelmesen hallgatta. Ezután már alig vártam, hogy szeptember elseje legyen. Egyszer végre elérkezett a várva-várt első iskolai nap. Mentem beszólni a barátaimnak, majd közösen folytattuk utunkat. Mikor megérkeztünk, a tanító néni várt minket, és sorakozásra kért fel bennünket. Együtt elindultunk, hogy megnézzük az osztálytermet, ahol a tanító nénink füzettel, radírral és csokival is kedveskedett nekünk, a kis elsősöknek.

A tanítási napok kezdetekor mindig örömmel ébredtem. Telt-múlt az idő, és hihetetlen gyorsasággal vége lett az első osztálynak. A második és a harmadik már nem volt annyira érdekes, de nem is tetszett annyira, mert a tanító néni szigorúbb volt velünk. Elmúlt az a két év is. Következett a negyedik osztály, amitől már egy kicsit tartottam. Észre se vettem, de ez az év is befejeződött, s ez egy kicsit elszomorított, mert tudtam, hogy ezután az alsós tanító nénimet csak az udvaron láthatom, és nem a tábla előtt az osztályban.

Nagyon örültem, hogy az ő tanítványa lehettem, mert szerintem mindent elsajátítottam tőle, amire a további tanulásban szükségem lesz.

Földi Flórián, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A tél

*Elmúlt az ős, megjött a tél,
fütyül, dalol az északi szél.
Szép csendesen hull a hó,
itt van a kedves Télapó.*

*A szánkó is előkerül nyomban,
fiúk, lányok mennek csapatokban.
De szép a tél hóval, jéggel,
tele sok-sok élménnyel!*

Bende Csongor, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

A virágkötő

A szomszédságban lakik Tóth Rózsa. Ő az interjúalanyom. A faluban dolgozik egy virágüzletben. Mikor átmentem, éppen befejezte az ebédet.

No, gondoltam, én is jókor jöttem. Az emberek még ebédelni sem hagyják nyugodtan. Elmondtam neki, hogy mi járatban vagyok. Szívesen nyilatkozott. Fel is tettem az első kérdést.

– Mivel foglalkozik?

– Virágkötőként dolgozom egy virágüzletben.

– Virágkötőnek tanult?

– Nem. Szabadkára jártam középiskolába, aranyművesnek tanultam. Amikor megkaptam a diplomát, elhelyezkedtem a szabadkai Aurometal gyárban, mint aranyműves. Itt tizenhét évig dolgoztam – mondta elmélázva.

Sajnos ez a gyár is tönkrement, mint a többi. Nem kaptunk megrendelést, nem volt munkánk. Így nem volt pénz fizetésre sem. Más megélhetés után kellett néznünk. Egy ismerősöm éppen akkor nyitotta meg a virágüzletét. Mivel ismert, tudta, hogy munkanélküli vagyok, és felvett a virágüzletébe. A testvéremtől tanultam meg a szakmát.

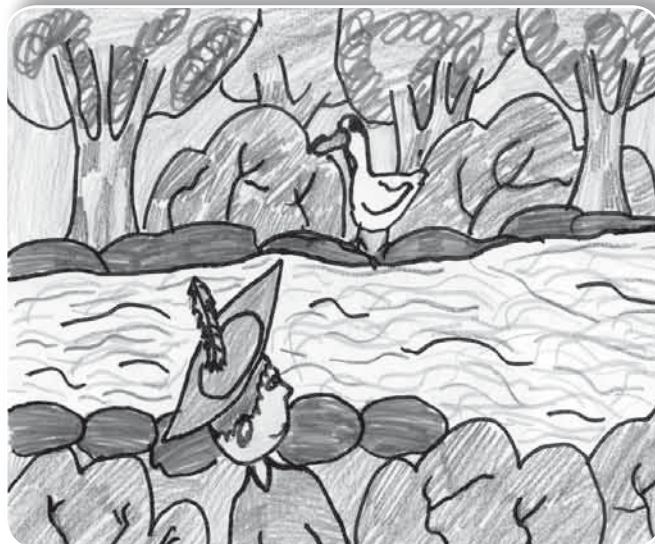
– Sikerült megszeretni a munkát? – érdeklődtem tovább.

– Igen, megszerettem, mert sok ember vett körül és hát jó társaságban még jobban is megy a munka – felelte.

Fél óra múlva befejeztem a kérdezgetést. Gondolom már elege volt, hogy ebéd közben megzavartam, és utána még ki is faggattam.

Megköszöntem neki, hogy ilyen türelmesen válaszolt, és hazamentem.

Pásztor Dávid, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Jankó. Besnyi Botond szabadkai tanuló meseillusztrációja

Édesanya

A szíromlevél közepén,
Édesanya vigyázó szemén
Minden csillag ott ragyog.
S ha az Édesanya szíve boldog,
A napocska is ott ragyog.

Hoffmann Emese, 5. osztály
Sonja Marinković iskola, Újvidék

Mamám mesélte

Ilonka mamám sokszor mondja mosolyogva, hogy ő csakis azért született meg, mert a kilenc évvel idősebb nővére nagyon sokszor énekelte, hogy: Gólya, gólya, vaslapát, / Hozzál nekünk kisbabát!

Nem hiába énekelte, mert 1944. október 27-én megszületett a mamám.

Nem voltak gazdagok, de éhezniük sem kellett. A háború után a szülei nagyon sokat dolgoztak. A 8. osztály befejezése után, mivel jól tanult, a dédatámék szeretnék volna, ha tovább tanul, de ő sajnálta az akkor már elég idős szüleit otthagyni.

Tizenhét évesen ismerte meg Pali tatámat, akivel két év múlva összeházasodtak.

Pali tatám 1939-ben született. Három lány után, végre a várva-várt fiú!

Ám elég hamar vége szakadt a boldogságnak: tatám alig töltötte be a hét évet, amikor meghalt az apja.

A család nagy-nagy szegénységben élt. Az anyukájának és a nővéreinek napszámba kellett járniuk, hogy megélhessenek.

Az otthoni munka nagy része az akkor még gyerek Pali tatámra maradt.

Igaz, elég csintalan volt, de sokszor ok nélkül is kikapott. „Nehogy megszólja őket a falu, hogy apa nélkül nevelkedik!”

Mivel akkor hat osztályos volt az általános iskola, tatám már tizenhárom évesen a cséplőgépnél dolgozott. Amikor a mamámmal összeházasodtak, akkor pedig a helyi asztalosműhelyben vállalt munkát. A mamám meséli, hogy amikor anyukámat várta, Pali tata sokszor mondta, mindegy, mi lesz, csak kislány legyen! Csodálkoztak is az orvosok, hogy mennyire örült, amikor megtudta, hogy lánya született.

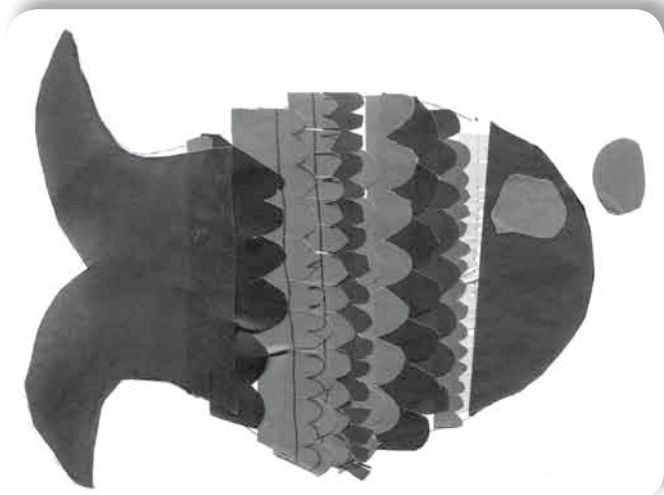
Tatám nagyon ügyes volt. Anyukámnak sok szép játékot készített fából. A mamám pedig szép ruhákat varrt neki.

A nagyszülei, míg fiatalok voltak, sokat dolgoztak. A tatám járt morszolni is, a mamám pedig napszámba. Közben jószágokat tartottak, és művelték a földet is.

Sajnos 1985. január 21-én Pali tata hirtelen rosszul lett és meghalt. Negyvenhat éves volt. A mamám nagyon sokszor emlegeti.

– Hát így éltünk mi, kisfiam, a tatáddal! Sokat dolgoztunk, de boldogok voltunk, mert szerettük egymást! – fejezte be mamám a történetét.

Martonosi Máté, 8. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Hal. Huszák Melisza szabadkai tanuló munkája

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc tanárom

Az én kedvenc tanárnóm Dér Magdolna.

Ő biológiát tanít nekünk. A haja szőke, és mindig kontyba fogja. Valószínűleg szereti a nadrágokat, mert szoknyában még sosem láttam.

A tananyagot meseszerűen mondja el. Könyv nincs előtte, mégis úgy diktálja és magyarázza a leckét, mintha olvasná. Egész órán csak mesél, mesél és mesél. Ő ötödikben tanított minket először, és már akkor éreztem, hogy szeretni fogja az osztály. Nagyon kedves tanárnő, és mindig mindenben segít nekünk, és abban is, ami nem a tantárgyához fűződik. Az óráján nem lehet unatkozni, mert mindig valami érdekességet mond az állatokról vagy növényekről.

Megtörtént egyszer, hogy áramszünet volt biológiaóra közben, és mi, lányok sikítani kezdtünk, mert sötét volt a tanteremben. A tanárnő úgy nyugtatott meg bennünket, hogy volt egy gyújtója, és azzal világított, amíg megkerestük a zseblámpáinkat. Ez azért volt különös óra, mert a tanárnő még azzal a kis fényvel is eloszlatta a félelmünket, mert tudta, hogy mi, lányok nagyon ijedősek vagyunk. Ez után az eset után éreztem azt, hogy ez a tanárnő mindent megtesz a gyerekek érdekében. Szerdán ő helyettesítette a matekot, és nagyon jól beszélgettünk vele. Feljött minden téma, a bémálkozás meg még a ballagás is.

Nagyon szeretem a biológiatanárnőt már ötödik osztály óta, és örülök, hogy ő tanít bennünket. Szeretem a tanulságos meséket, amiket órán elő szokott adni. Remélem, hogy van még sok olyan tanuló, aki a kedvenc tanárai közé sorolja az ő nevét is.

Balázs Renáta, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Jódal Rózsa: Mindenfaj Jánoska panaszai Újvidék, Forum Könyvkiadó Kft., 1999. Illusztrálta: Léphaft Pál

(Könyvismertető)

A keményfedelű könyv hetvenöt oldalas. Harminc történetből áll. Műfaja meseregény, óvodásoknak ajánlom, úgy, hogy idősebb testvérük olvassa nekik.

Egy Jánoska nevű óvodás gyerekről szól. Jánoska kicsit ügyetlen gyerek, az óvó néni is sokszor kicsúfolja. Például, mikor fordítva húzta a cipőjét.

„Mondd, ha nagy leszel, akkor is a mamikád öltöztet majd? Hi-hi-hi!”

E sorok olvasásakor mindenkiből feltörnek az óvodáskori sérelmek. Engem is néhányszor kicsúfolt az óvónő, mert kis ovis koromig cumisüvegből ittam a tejet. Jánoskának be kell illeszkednie a csoportba.

No, ez sem megy könnyen. Mint ahogy már említettem, ügyetlen s egy kicsit beképzelt, elkényeztetett fiú. A kötetét leeszi, emiatt a társai kicsúfolják. Ő azonban úgy gondolkozik: „Hiába magyaráztam én a butáknak, hogy odahaza nekem szép, csipkés szegélyű, meg hímzett előkéim vannak.” A felnőttekben sem tud megbízni. A szomszéd néni például észreveszi, mikor csal a kerékpárversenyen. „Dobogott is a szívem, amikor három házzal a cél előtt fordítottam, vissza a kormányom. Már a kezemben volt a (...), amikor Matildka néni az ablakból rám kiabált: »Teszed le azt a pisztolyt, kis csalo!»”

A születésnapok sem mindig érdekesek egy kisfiú számára. Lázasan várja, de csalódik. A torta rossz, a lányok táncolni akarnak, ezért úgy gondolja, inkább hazamegy.

Anyukája megvigasztalja:

„Pár év múlva jobban tudtok majd késsel-villával bánni, és valószínűleg kényszer nélkül is megtáncoltatjátok majd a lányokat.” „Hát nem rendes az öreglány?”

A könyvben olvasható történetek vidámak. Jó szórakozást ígérnek, ezt biztos állíthatom.

Szitás Tamás, 7. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

Nagymamám

Apukám édesanyja 1943. június 24-én született Adán, neve Szeredi Erzsébet.

Befejezte az elemi és az inasiskolát, majd férjhez ment. Varrónőként dolgozott nyugdíjas koráig. Szeme színe csokoládébarna, a haja már ősz, termete elég alacsony.

Pici korom óta a nagymamámmal vagyok. Bölcsis koromban mindig ő keltett, néha türelmesen várta, hogy elkészüljek, néha nem. Mivel reggel korán ébresztett, és megzavarta nyugodt, békés álmomat, haragudtam rá, de mire hazaértem, minden dühöm elszállt. Finom ebéddel várt, és vár még a mai napig is. Az idén nyáron megtanított palacsintát sütni. Nyáron és tavasszal együtt palántázzuk a veteményeket, és ültetjük a virágokat. Esténként mindent meglocsolunk, nehogy elszáradjanak. Emlékszem kedves szavaira, amikor megkért, hogy menjek el a boltba kávéért:

– Anettkám, megkérhetlek valamire?

– Persze, mama, mondd csak!

– Légy szíves, hozzá a boltból egy zacskó kávé, és ha marad elég pénz, akkor vegyél magadnak és Leonának csokit vagy cukorkát.

– Rendben, mindjárt itt leszek. Ol – feleltem.

Télen a mama hangulata is borongós. Vigyáznia kell, nehogy megfázzon a füle. Hiába mondjuk neki, hogy inkább pihenjen, ő akkor is tesz-vesz a hidegben.

Az utcán messziről is megismerem, olyan vastagon felöltözik. A kényelmes cipőket szereti, mert gyorsan megfájdul a lába. Kedveli a kötött pulóvereket és a laza nadrágokat.

Mióta elkezdődött az iskola, egyre ritkábban megyek hozzá, de ő mindennap jön. Szereti az állatokat, van is neki két cicája.

Rossz tulajdonsága, hogy cigarettázik. Szabad idejében mesélni szokott unokái gyermekkori történeteiről.

Jól kijövünk egymással és szeretjük egymást. Nagyon várom már a nyári szünidőt, hogy még több étel készítését tanuljam meg tőle, de legjobban azt, hogy vele lehessek!

**Szeredi Anett, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

**Holle anyó.
Huszár Anikó
doroszlói
tanuló
illusztrációja**

Kedves Pajtások!

A mai Rügyfakadásban az édesanyát, nagymamát, tanító nénit, tanárnőt, az írónőt, a virágkötőt... a dolgozó nőket köszöntjük nőnap alkalmából. Én még egy kívánsággal is megtoldom: az év minden napján legyen részük szeretetben és figyelmes-ségben! Akkor majd a szemükben „A napocska is ott ragyog.” A héten a temerini Kókai Imre harmadikosai leptek meg szép fogalmazásokkal. Ennek azért örülök, mert **Temerinből** ritkán érkezik levél a Rügyfakadás címére. S most abban a reményben, hogy a 3. cések küldeményének lesz folytatása, köszönettel nyugtázom a következőknek: **Ádám Dániel, Bujdosó Ivett, Erős Norbert, Fuszko Nikolett, Fürjes Anetta, Klinec Adrianna, Surján Viktor és Tóth Adrienn.**

Kíváncsian várom a további írásokat, mert feltételezem, hogy a farsangi szokások különféle álarcos rendezvények is megmozgatják a fantáziátokat és a tollatokat.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Új tanár jön az iskolába

Második osztályosok voltunk, amikor a tanító néni felkínálta azt a lehetőséget, hogy a következő év folyamán megismerkedjünk a zene vilá-gával.

Az osztályban sok jelentkező volt. Egyesek zongorán, mások harmoni-kán akarták tehetségüket kipróbálni. Én is jelentkeztem, a zongorát karikáz-tam be, a szüleimmel együtt döntöttem el. Alig vártam, hogy kilenceszten-dős legyek, és beiratkozhasak a zenedébe. A nyári szünidőnek vége lett, és izgatottan vártam, hogy ott ülhessek a tanárnő mellett, gyakoroljak azon a csodálatos hangszeren. Az első félévben, sajnos, nekem saját zongorát nem találtunk sehol, és addig úgy gyakoroltam, hogy egy hosszú papírra lerajzoltam a billentyűket. Nem szólt, de nekem ez is megtette egy ideig. A zenetanárnő azt mondta, hogy ha lesz zongorám, és folyamatosan gyako-rolok, akkor talán még egyszer híres zongorista leszek. De ezt a tanárnőnek nem kellett volna mondania, mert a fejembe szállt a dicsőség. Ettől kezdve nem is gyakoroltam sokat, minden másnap húsz-húsz percet. Nem voltam rossz tanuló, de nem is a legjobb. A kedvenc tanárnőmet Világos Renátának hívták. Sajnos, amikor a zeneiskolában másodikos voltam, a tanárnőnk szo-morú hírt közölt velünk:

– Elmegyek Magyarországra, és egy új tanárnő lép a helyemre! – mon-dta.

Ekkor elkeseredtem. A többi osztálytársam még előbb kiiratkozott, nem becsülték ezt a csodálatos lehetőséget.

A zongora mellett van még egy tantárgy, amire szintén kötelező járni. Szolfézs a neve. Harmadik osztályban jöttek az új tanárnők, az egyik zongorát tanított, a másik pedig a szolfézszt. Már csak négyen maradtunk a ti-zenötből: Adél, Martinella, Ágota és én. Most már megismertük őket, de a szolfézs tanárnő nyugdíjba ment, s ez egy újabb nehézség számunkra, mert nagyon sokat beszélgettünk vele, sok történetnek kaput nyitottunk egy-más közt. Ennél a tanárnőnél jobbat nem lehet találni. Elment, kész, vége mindennek! Olyan tanár jött helyette, akinek a személyisége vicces, de ha kell mogorva és szigorú. Ő nekünk jót akar, de mi még ezt nem érjük föl ésszel.

Mégis nagyon örülök annak, hogy az új tanárnőt, Erikát megismertem. Remélem, sohasem felejttem el. Még azt is megengedte, hogy a ritmizáló gyakorlatokon má-má helyett azt mondjunk, amit akarunk. Adél olyan volt, mint egy kecske, bee-zett, Marti röfögött, mint egy kismalac, Ágota hápo-gott, én pedig múú-ztam, mit egy kisborjú. Úgy neveltünk, hogy nem bir-tuk mondani. És még egy záróbulit is rendeztünk. Kár, hogy nem látta más, mert érdekes volt. Martinella volt a vak és a süket zongorista, én, Ágota és Adél pedig a háttértáncosok. Nem volt nagy közönségünk, csak a tanárnő, de nekünk ez épp elég volt.

**Gurbity Krisztina, 6. osztály
Dózsa György iskola, Gunaras**

MENŐ FEJEK

Meryl Streep

Hollywood legendája még mindig nem ad ja fel, gyakori vendége a stúdióknak és ugyanolyan lendülettel dolgozik, mint évekkel ezelőtt, amikor először hívták a rendezők kameraközelsbe – A Mamma Mia című filmmusicalben, amelyben ABBA-dalok hangzanak el, ellenállhatatlan, humorérzéke változatlanul kiváló...

ügynököm, és azt mondta: „Darling, van itt valami, amire érdemes ráharapni... Szerepet kínálnak neked a Mamma mia című filmben.” Közöltem az ügynökömmel, hogy azonnal mondjon igent. Örömben felsikoltottam, mert tudtam, hogy egy énekes-táncos filmben minden lehetséges...

– **Láttunk egy vígjátékban is...**

– A musical előtt szerepeltem Mamie lányommal Koltai Lajos Este című filmdrámájában, illetve ördögi szerkesztőként terrorizáltam Az ördög pradát visel című vígjátékban a beosztottjaimat. Sokan meglepődtek. Íme, itt áll előttünk egy színésznő, generációjának legjobbja, aki a múltban olyan filmekben remekelt, mint Júlia, a Holocaust, A szarvasvadász, a Manhattan, a Joe Tynan elcsábítása, a Kramer kontra Kramer, A francia hadnagy szeretője, a Sophie választása, Az éjszaka csendje, a Silkwood, A szerelem rabságában, a Gazdaság, a Távol Afrikától, a Gyomorégés, a Csavargók, a Gonosz angyalok, a Kiáltás a sötétben, a Nőstényördög, a Planétánk, a Föld, a Képeslapok a szakadékból... a legkarizmatikusabb rendezőkkel dolgozott, lejátszotta a vásznonról Hollywood legnevesebb, legnépszerűbb sztárjait, és most tessék – a Mamma miában ugrabugrál, mint egy szöcske... Megkérdezték: „Meryl Streep táncol és dalol?” A Mamma mia világsiker lett. A meséből áradó életöröm miatt boldogan dolgoztam a stáb minden tagjával.

– **Meghazudtolod éveidnek számát, eleven vagy... Hogyan csinálod?**

– Ha nem szépíted meg az éveidet, nem szépítetted meg az életedet. Győzködni nem tudod a világot, csak meggyőzni azal, aki vagy, amit teszel, ahogy csinálod. Cipők, táskák, ruhák, ékszerek – kellemes játékszerek egy nőnek, de ettől se jobb, se szebb, se értékesebb nem lesz még valaki. Belülről sugározunk – és akkor nyert ügyünk van. Egyébként 2009-ben megnézhetesz a Kétely című drámában, apácaruhában leszek...

B. Z.

– **Megmaradtál annak, ami voltál?**

– Miért változzam meg? Nem vagyok én egy csúnya mopszli... pedig hát... hm... hadd legyek őszinte: a High Schoolban mindig a sarokba állítottak, a bulikon nem én voltam a tánckirálynő, de már akkor elhatároztam, hogy nem hagyom magamat ellökni a terített asztaltól. „Evergreen” sztár lettem végül, nyertem két Oscar-szobrocskát, tizennégy alkalommal nomináltak a trófeára. Botrányaim sohasem voltak, és még mindig azt mondom, hogy minden a tehetségen múlik, nem a szerencsén, csak a munka és a szorgalom vihet előre...

– **Van-e valamilyen titka ennek a te sikerszériádnak?**

– A gyerekkor eléggé eseménytelen volt. Nyertem úszóbajnokságot, voltam harsány pompongör, de a srácok nem bolondultak értem, szépségversenyekre nem neveztem be, erre nem is biztatott senki. Elhatároztam, hogy orvosként, ápolónővéként vagy újságíróként vetem majd be magamat az életbe, de végül a deszkákon nyugodtam meg. A Wassar College-ban tanultam, majd beiratkoztam a Yale Drama Schoolba. Itt már azt mondták: „Óvakodjatok tőle: egy vulkán lakozik ebben a nagylányban!” 1976-ban New Yorkban csámborogtam. A Lincoln Centerben egy epizódszerepben debütáltam. Megtudtam, hogy a Broadway-en színésznő után nyomoznak, aki eljátszhatná Tennessee Williams Huszonhét fuvar gypot című elégiájában a sztárszerepet...

– **Végül Hollywood is behódolt neked.**

– Igen, egyszerre minden ajtó megnyílt előttem a Broadway-en és az álomgyárban egyaránt. Most, az ABBA-film forgatása előtt felhívott az

Tornaórán

Heves focimérkőzés folyik az osztály két csapata között. A tanár odaszól az egyik fiúnak:

- Győzni fog a csapatod?
- Holtbiztos! – hangzik a srác magabiztos válasza.
- Honnan tudod?
- Mert én mindig a győztes csapat téréfélére állok...

Nem lehet

Egy nagy fogadáson az egyik vendég rettenetesen unatkozik. Egyszer meglát a sarokban egy férfit, aki hatalmasakat ásít. Odamegy hozzá, és megkérdezi:

- Maga is unatkozik?
- Rémesen.
- Mi lenne, ha csendben hazamennénk?
- Sajnos nem tehetem.
- Miért?
- Én vagyok a házigazda.

Megoldotta

Az elmeorvosintézet ápolóit repülőn szállítják. A betegek egyfolytában fociznak, ugrálnak, lármáznak. A pilóta odaszól az ápolóknak:

- Csináljon már valamit! Rettenetesen zavar ez a láрма és rohángálás.
- Kis idő múlva síri csönd lesz a repülőben. A pilóta megkérdezi:
- Mit csinált?
- Megmondtam nekik, hogy aki focizni és ugrálni akar, menjen ki az oldalajtón az udvarra...

Felháborító!

A vendég az asztalához hívja a pincért:

- Hallatlan! Felháborító! Mindennap légy van a levesemben!
- Pardon, uram – szól a pincér. – Tessék csak visszaemlékezni! Tegnap egy hajszál volt...

Idegen nyelv

- Sanyi értelmetlen szavakat motyog.
- Mondd, mit beszélsz össze-vissza? – kérdezi a barátja.
- Nem hallod? Idegen nyelven beszélek.
- Milyen idegen nyelven?
- Annyira idegen, hogy még én sem értem.

Dinnyeszakértők

Két ember beszélget a dinnyeföld szélén.

- Miért nem terem a fán? – kérdezi az egyik.
- Butaság – legyint a másik. – Képzeld, mi történe, ha dinnyeéréskor potyogni kezdene a fáról a termés!

Lekenyerezés

Bandi hazaérkezik az iskolából, és a hűgát a konyhában találja.

- Hű, micsoda mennyei illat! Mit készített? – kérdezi.
- A kedvenc ételedet, édes bátyám.
- Ajaj! – sóhajt Bandi. – Már megint nem tudod megoldani a matekfeladatot?

Nevelés

- Apu, miért kaptam ezt a pofont? – kérdezi az arcát simogatva Robi hétfőn reggel.
- Mire a szigorú apa:
- Fogsz te még a héten rosszkodni!...

Okkal vigyorg

- Azt mondja a tanár:
- Jancsi, három hete figyellek. Te okkal, ok nélkül egyfolytában vigyorgsz. Elárulnád, hogy miért?
- Ha nem vigyorgok, akkor leesik a szemüvegem...

A kis ravasz

- Lali az apjával az áruház játékosztályán nézelődik. Egyszer csak könyörögni kezd:
- Apu, kérlek, vedd meg nekem azt a zsinórt!
- Melyiket, kisfiam?
- Azt, amelyiknek az egyik végén a távirányító, a másikon pedig az a tűzoltóautó van.

Szakértő

- Kovács életében először utazik helikopteren. Ütközben odaszól a pilótának:
- Mondja, nem kapcsolná ki azt a ventilátort a feje felett? Rémesen zavar a zúgása...

Igaz?

- A golyafióka kibújik a tojásból, és azonnal az anyjához fordul:
- Anyu, igaz, hogy a kiscigolyákat az emberek hozzák?

- Nézd, ez is egy fordulópont az életünkben!

- Szerettünk itt lakni, csak állandóan szédültünk

Fel a kezeket!

A tanár tanfelügyelőt vár az órájára. Mindenképpen szeretné, ha az osztálya jól szerepelne.

– Gyerekek – mondja –, bármit kérdezek, mindenki jelentkezzen! Aki tudja a választ, az a jobb kezét, aki nem tudja, az a bal kezét emelje fel!

Nem történt csoda

Pisti izgatottan rohan be a szobába a bátyjához:

– Pali, csoda történt! Megvajaztam egy szelet kenyeret, elejtettem, és nem a megkent felére esett!

Mire a bátyja:

– Nem történt csoda, Pisti. Csak a rossz felét kentem meg a kenyerednek...

Nem kell félni!

Az apa figyelmezteti barkácsoló kisfiát:

– Gyurika, vigyázz, nehogy ráüss a kalapáccsal az ujjadra!

– Ne félj, papa, ez velem nem történhet meg, mert Laci tartja a szöveget...

Tréfálkozó nagypapa

Pistikének szülinapja van. Eljönnek a nagyszülők is. A minden hájjal megkent nagypapa tréfálkozni próbál az ünnepelttel. A kisfiú egyszer csak sírva fakad, és odaszalad az apjához.

– Mi az, kisfiam? – kérdezi az apa.

– Azt mondja a nagypapa – zokogja Pistike –, hogy az a legnagyobb baj nálam, hogy a két fülem közé szorult a fejem!

Irigy kaktusz

– De jó a kiskutyának! – sóhajt az egyik kaktusz.

– Miért? – érdeklődik a másik.

– Mert őt mindig megsimogatják...

Jóvátenné

– Asszonyom, ne haragudjon, de véletlenül elütöttem a macskáját. Szeretném jóvátenni.

– Rendben van. Tud egeret fogni?

Nem gondolta

Aladár sétálgat az utcán. Megáll az egyik kirakat előtt, ahol egy kalitkába zárt papagáj üldögél. Mivel nem ismeri jól az állatokat, közelebb lép, hogy jobban megszemlélje. A papagáj, mivel tud néhány emberi szót mondani, rárikácsol:

– Mit akarsz?

Aladár leveszi a kalapját, picit meghajol és így felel:

– Bocsásson meg, uram, azt gondoltam, hogy ön madár...

Szülői szó

– Kislányom, ne nyúlj a vadkanhoz! – figyelmezteti a természeti múzeumban a gyereket az anyja.

– De anyu, hiszen ez ki van tömve!

– mondja a kislány.

– Azért nem árt vigyázni – így az anyja –, hátha rosszul tömtek ki.

Vízi trükk

Az egyszerű atyafit mindig kicsúfolják, hogy ügyefogyott, semmihez sem ért stb. Erre ráunva valami csodás dolgot akar bemutatni: megtanul hát a vízen járni. Egy alkalommal aztán, amikor jó sokan vannak a folyóparton, leveti a cipőjét és elkezd sétálgatni a vízen. Erre megszólal valaki a partról:

– Na mi van, haver, nem tudunk úszni?

Vérbeli kereskedő

– Szívesen eladnám az autóm, hogy egy halom pénzhez jussak – mondja Kovács.

– És lenne rá vevő? – kérdezi Szabó.

– Persze.

– Akkor miért nem adod el?

– Mert nincs autóm.

Kinek mi köze hozzá?

Ketten beszélgetnek. Az egyik megkérdezi:

– Mi az, fekete, fényes, három lába van és a falon lóg?

A másik nem tudja a választ.

– Hát zongora – adja meg a feleletet az első.

– De mit keres a zongora a falon? – kérdezi a másik.

– Kinek mi köze hozzá, hogy én hol tartom a zongorát? – így az első.

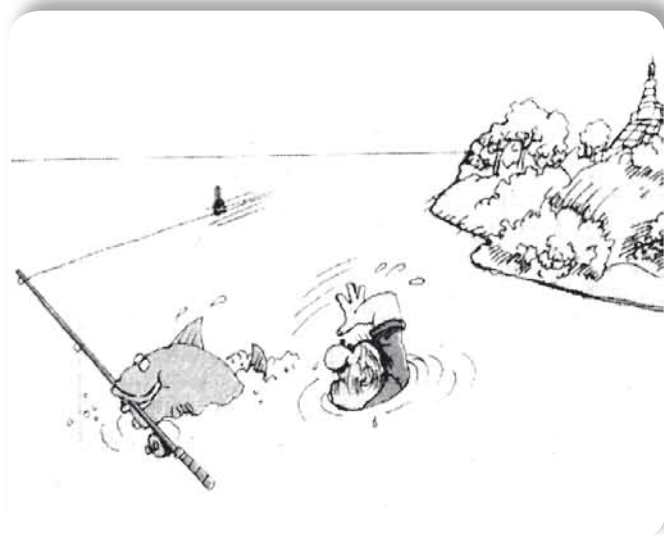
Mi az?

– Mi az? Piros, és föl-le megy?

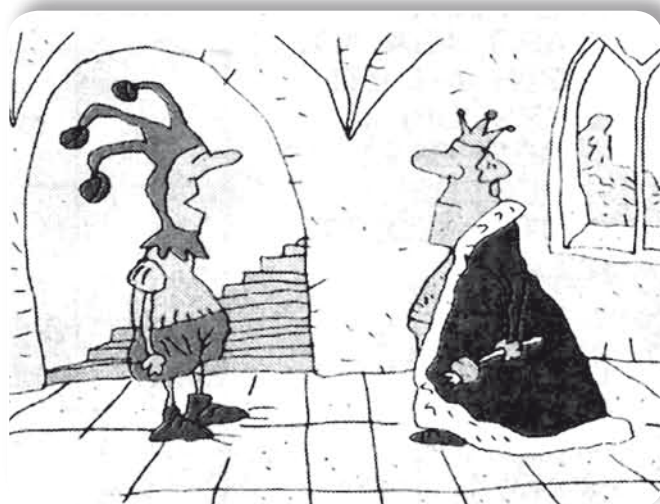
– Paradicsom a liftben.

– És ha sárga megy föl-le?

– Rosszul lett a paradicsom.

– Adod vissza azonnal, te nyavalyás!

– Elnézést, de betegszabadságon vagyok, úgyhogy nem vagyok köteles poénkodni...

Parti Nagy Lajos

Sárbogárdi Jolán: A test angyala

habszódia

Margittay Edina még soha nem volt egymáséi. Dacára ezen a verőfényes, kora őszi reggelen kisportolt léptekkel haladt el az épületek övezte Váci utcán, melyen szerette a meg-megisméltlódó metró és autó túlkölést nagyon, a felhangzó arab's és székely nyelvet, valamint az Air-kondicionálások hűvösében ejtőző Romániai Nénikék tarka forgatagát. Kedvenc utcája volt!

Már kislány korában is kimondott bizsergést érzett, amikor édesanyjával végig sétáltak azon a jó nevű Magyar Költőről elnevezett tér irányába, ahol a Vörösmarthy Gerbaudban „kiruccanva” süteményt fogyasszanak. Az omlós parfék, valamint Rigó Jancsi-k mély íze máig is ott volt szájában és ajkán. Sajnos, kedves édesapja ritkán tarthatott velük kiruccanáskor gyakori elfoglaltsága, és rengeteg külföldi kiküldetése miatt, ami mindmáig csendes szomorúsággal töltötte el.

Istenem, hol van már a röpke gyermekkor! Dr. Margittay Andor jelen esetben is Bonbayban tartózkodott a kiküldetésén.

A haladó Edina nem bámészkodhatott szanaszéjjel, mert sietnie kellett az új munkahelyére, melyen DR. Havas Tamás Üzleti-Manager megkövetelte a pontos munkakezdet, a 8 óra nulla hát. De a lábát szedő modern leánynak ez nem is esett nehezére, hiszen szerette a munkáját egyetemben annak minden „bukatójával”.

A kis „kollektíva” is hamar befogadta Edina személyiségét. Mondotta is DR. Havas Tamás a teremtés édesanyjának egy esetben, akit még előző munkahelyükről ismert, hogy ez az ő kis „jobbkeze” főzi a legjobb titkárnői kávét Hungimpónknál, mi több, ha jövőre fölveszik Külker Főiskolára, végzése után legprimább üzletkötőnk egyike lehet, mert van érzéke. Úgyhogy fel a fejfel sikertelen felvételi dacára, mert még sok szépet rejteget számára az élet marsallbotja!...

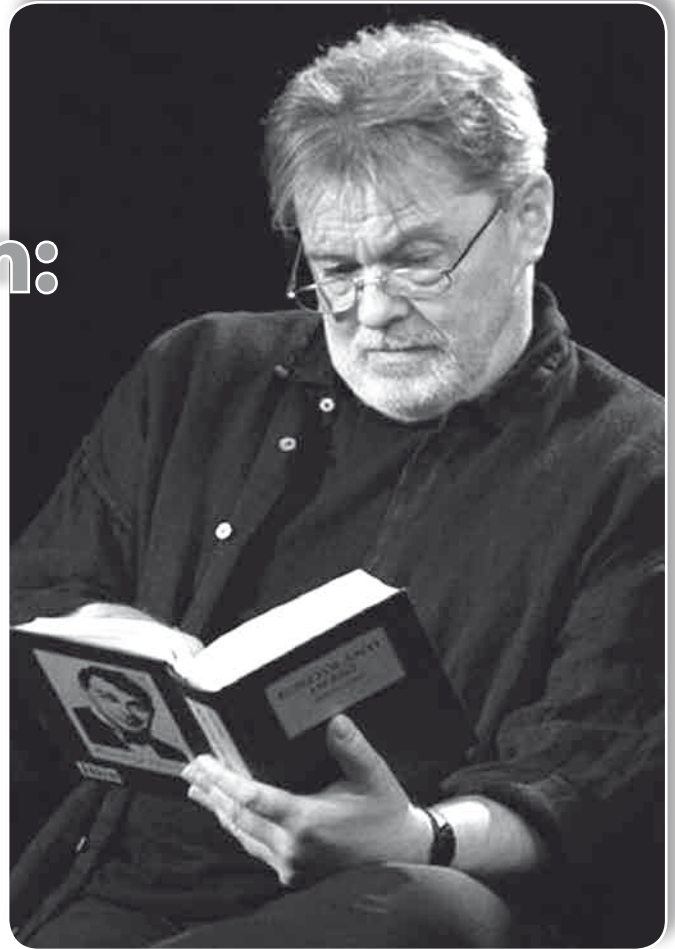
Edina lopva rámosolygott az utca színfoltjára, az idős hegedűs Bácsira, aki ma oly' szokatlanul korán kezdte szép zeneszárait, s a „nyűtt vonót”, miközben barna bőrére és ráncaira huncutul csillogott a reggeli napfény, és kopott, ám patyolat tiszta ruházatán nemkülömben.

Eközben szerencsésen megérkezett és belépett.

Midőn belépett a Hungimpo csupaüveg és fotocella ajtaján, titokban megnézte magát azon. 18,5 éves, csinos, sőt feltűnően szép, kultúrált fiatal lány nézett vissza rá, kinek aranyszőke haja laza csigákban a hátát, továbbá blézerét csapkodta szakadatlan. Hosszúdadú, szabályos arca „make up”-ot csak hírből ismert. „Egy fiatal leány úgy szép, ahogyan az Isten ötet megteremtette.” Mondotta több ízben a nagymamája, amivel Edina egyet is értett vele.

– Jó reggelt kívánok, Géza Bácsi! –

Köszöntötte eközben az idős, ám kedves portás Bácsit.

– Csókolom, kislányom. –

Viszonozta a portás Bácsi habozás nélkül, és rámosolygott a teremtésre mosolyogva. Majd hosszan nézett utána, midőn karcú alakja és könnyű cipőbe bújtatott mindkét lába felhagott az éppen felfelé haladó páternosztérré.

Az utazás befejeztével ügyesen kiszökelt onnan, nehogy baja essen véletlen. A szép, pálmafaktóli folyosón „kifújta” magát, és lopva szemügyre vette órája kvarcát, majd szaporázásba kezdett...

Margittay Edina alighogy lerakta könnyű kabátját, valamint egyebeket és táskát a napfény koszorúzza Marketing-irodában, máris nyílt a szépen párnázott ajtó, és Edina DR. Havas Tamás ajtóni kilépésére lett figyelmes, kinek 35-36 év körüli kisportolt alakját rásimuló divatos öltöny fedte kiegészítőikkel.

– Jó Reggelt kívánok, kezet-csókolom, Edina! Olyan pontosak vagyunk, ahogya a Csillag ragyog az égen. Persze, csak úgy érdeemes! –

Tréfálkozott a férfi kedélyesen.

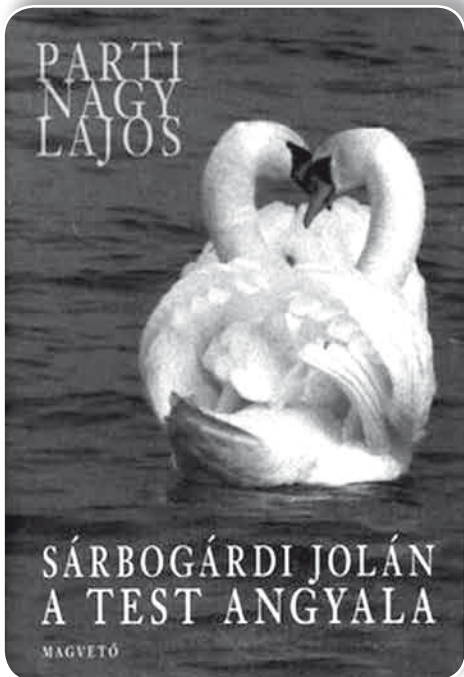
– Jó reggelt, Tamás! –

Dobta vissza a találkozás fonalát a lány, mire nevetésbe toroklottak mindketten, ami nem volt ritkaság. Igazi Munkatársi viszony volt közöttük, „évődő” és pajtáskodó, mely azonban egy pillanatra sem lépte át a józólés vagy modor határait.

Sosem mondták például egymásnak, hogy proli, meg hülye, meg k...va, meg „teszemazt”, csaj, és még borsosabb satöbbik... Vagy kétértelműség Főnök-férfi részéről, illetve meglesés vagy zaklatás öltözötükörben, és „ragados” ajánlatok, mint egymás Helyen sajnos, sőt „szekirozás”!

Sosem! Hanem ehelyett kedvesen és tartalmasan társalognak a munka „dandárja” szüneteiben érdeklődésük köreiről.

Nem úgy, mint ma!

Mert ma a komoly arcú Marketing-Manager már a „kezdet kezdetén” homlok-ráncba kezdett, s munkaügyi kéréssel állt elő, hogy vajjon Edinának két db. pár soros, de német nyelvű levelet kellett kifogástalanul legépelnie gyors tempóban, hogy hamar Karl-Marx-Stadtba érjenek, amit meg is tett zokszó nélkül.

Hamarosan a férfi lendületes kézírásával alakanyarította a DR. Havas Tamás nevet a levélre alapos átfutás után, majd megkérte azt postázóba továbbítani soron kívül.

– Hohó, de azért a kávét előbb tessék szíves megfőzni, kérem!!! –

Visszakozta a férfi a pattanó leánynak tréfásan könyörögve, és enyhítve mindegy, az expressz levelek feszültségét.

– Összefutó számban szinte érzem már az Ön forró feketéjének zamatos ízeit, melynek behozását követően 11 háig nem vagyok itt senkinek. –

Tette hozzá DR. Havas Tamás, majd fityörészőleg becsukta irodájának párnázott ajtaját odai belépése után.

Ekkor sürgés-forgásával Ilonka néni tűnt fel a „színen”, a kedves hivatalsegéd, aki gyorsan felismerte a helyzetet, és megigazítva ezüstös kontyát kicsattanó, pirospozsgás feje felett, így szólt dévaj módon.

– Ejnye, az Angyalát, hát mért a „forró fekete” kell ennek a „fiatalemernek”, amikor itt van néki egy „jó kis” szöke...?! –

Edina mélyen, a nyaka végéig elpirult, bár többször hallotta már a szókimondó Ilonka nénitől a kétértelmű tréfát. De nem haragudott, hanem köszöntötte a vicces, idős személyt, akire egyszerűen nem lehetett haragudni.

– Szervusz, kislányom. Hej, ahogy így elnézlek sürgés-forgásodban, bizony, látom, beh’ elszaladt az idő, ahhoz képest különösen, amikor még nálatok takarítottam annó dacumál térdemen lovagoltatva. –

Mondta és kedves hitetlenkedéssel az asztalra csapott.

Edina valóban kislány korától személyesen ismerte ezt a nénit, hisz sokáig Ilonka néni takarította hetente egyszer ki nekik a takaros Benczúr Gyula utcai Otthont, mert édesanyja vezető beosztású lett Színesfém Kutató Intézetben, és teendője mellett nem tudott fokozottan helytállni a háztartás terén, Edina pedig az iskola, a Tenisz-, és a Német-órak, plusz intenzív Angol tanfolyam, továbbá ritmikus sportgimnasztikája folytán nem tudott e tárgyban segíteni.

– Máig is de jó, hogy Ilonka néni szinte fényt hozott az életünkbe kitörő kedélye által, és bizony, hogy hej’ nagyon örvendtem, midőn első munkanapomon Hivatalsegédként Hungimpóban kifejezetten Ilonka nénit pillantottam meg, ami a Sors véletlene, hisz oly sokan mások is lehetek volna itt hivatalsegédek. –

Fogalmazott Edina ellágyultan.

– Úgy bizony, Kislányom, kicsi a világ, sóhajtott az érett korú asszony, de félre a pletykával, készítsd össze „rögvest” az általad imént gépelt német, s más nyelvű levelezést, mellyel sietnem kell postázónkba tüstént. –

Mondta melegen mosolyogva, majd fájós lábát tapogatva elsietett.

Kedves Olvasó Tanulók!

Kaptam egy levelet. Nagyon megörültem neki. A kupuszinai hetedikes lányok küldték el filmes toplistájukat. Tizenkét filmet tartalmaz. (Gondolom, ennyi lány van az osztályban.) Bevallom, sokat nézegettem ezt a listát, majd felmentem az internetre, és nekiláttam kikutatni e filmek adatait, rendezőit, a kritikusok és a nézők véleményét. Az általuk felsorolt filmek nagy részét ugyanis – a természetszerű ízlésbeli és generációs különbségek miatt – nem ismertem. Aztán lassan összeállt a kép. Majd sokat latolgattam, hogyan is reagáljak erre a listára. Nyilatkozom merev beállítottsággal, s mondjam azt, hogy a megjelölt filmek egy része az ún. kultúrszemét kategóriájába tartozik?

De hetedikes tanulóktól hogy várhatnám el, hogy határozott esztétikai, illetve kritikai érzékkel rendelkezzenek? Ugyanakkor a felsoroltak között van olyan történet is, mint a *Jane Eyre*, amelyet többször is megfilmesítettek nagy sikerrel, s olyan kiváló színészek is játszották címszerepeit, mint Orson Welles és Elisabeth Taylor. Az egyik változat rendezője pedig Franco Zeffirelli ismert rendező volt. S miért ne lehetne pl. a *Harry Potter*-történetek révén szórakozni? Vagy toljam le a *Rock* tábor, merthogy olyan nyira gyenge munka, miközben a saját gyerekek is nap mint nap azt nézi?

Kedves lányok! Nagyon természetes és érdeklődő fiatalok vagytok. Nézzetek továbbra is filmeket. Beszélgetsetek róluk – s próbáljátok meg elemezni, értékelni őket, összehasonlítani más, ismert, elismert filmekkel és a valósággal is. Olvassatok jó irodalmat, nézzetek remek filmeket!

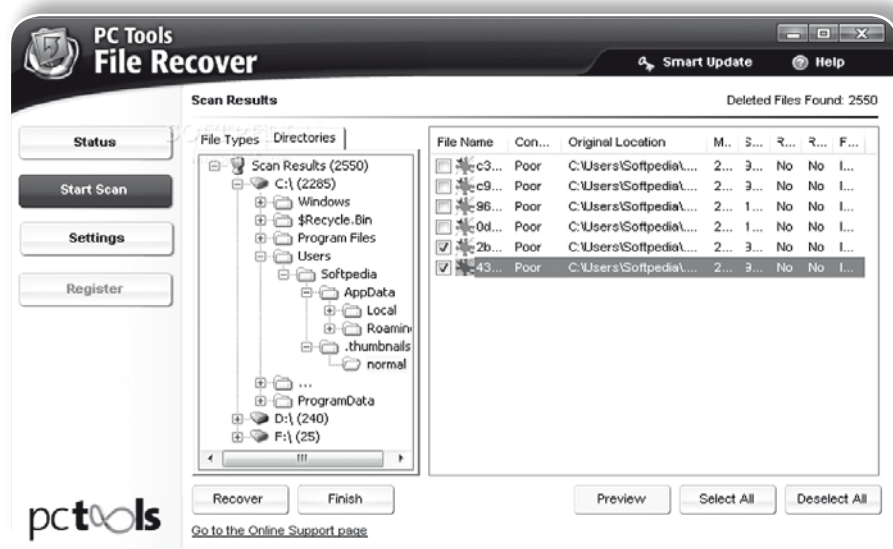
Amennyiben megírájátok, hogy ténylegesen hányan vagytok lányok az osztályban, s mi a nevetek – küldjük a jutalomkönyveket!

A mai regényrészlet némi célszerűséggel került a Gyöngyhalászba. **Parti Nagy Lajos** 1990-ben találta ki **Sárbogárdi Jolán** dilettáns író alakját, írta meg **A test anygala** című szerelmes regényét. Újabb kiadása 2007-ben látott napvilágot. Alcíme: *habszódia*. Ez is jelzi az írói attitűd groteszk mivoltát. Sárbogárdi Jolán persze alulművelt, helyesírási, egyeztetési és fogalmazási problémákkal küszködik. Lásd a legendássá vált (nyelvileg borzalmas) első mondatot! Regénye is természetesen gyengécske limonádé. Sárbogárdi Jolán alakja nagyon is rimel az elmúlt évszázadok kékharsnyának csúfolt írónőire, akik esetenként nagyon népszerűek, de poétikai szempontok értelmében gyenge műveket kreáltak! A Brontë nővérek is ebbe a kategóriába tartoztak? Mit gondoltok?

Jó olvasást!

Bence Erika

KOMPUTER

PC Tools File Recover: mentőöv adatainknak

Nincs bosszantóbb, mintha véletlenül töröljük rengeteg idő és energiárfordítással elkészített munkánkat, fotóalbumunkat, zenegyűjteményünket. Persze sokat hallunk arról, hogy az így megsemmisített fájlok még visszaszerezhetők, de hogyan? Léteznek ingyenes programok, de ezek hatékonysága gyakran megkérdőjelezhető. A File Recover ugyan nem ingyenes, viszont az egyik legjobb adatmentő baj esetére.

Ha megtörtént a szerencsétlenség, csak tudnunk kell: a fájlok még mindig ott vannak a merevlemezen! Az egyetlen hiba, amit elkövethetünk, ha a véletlen törlés után tovább használjuk a merevlemezt. Fájlokat másolunk, mozgatunk – ezzel jó eséllyel csökkentjük a visszaállítás sikerességének esélyét. Érdemes tehát előre tervezni, és már korábban telepíteni a File Recover-t, mert ha gond van, akkor egyből elindíthatjuk. A program felülete nagyon letisztult, a főkép-

ernyőjén a gyors kezelés (Start Quick Scan) és a mélyebb, paramétrezhetőbb Advanced Scan közül választhatunk. Utóbbi természetesen sokkal alaposabb is. Ráadásul ebben a módban tetszőleges meghajtókat is kijelölhetünk, nem csak a rendszerlemez vizsgálja meg a program. Ennek köszönhetően külső merevlemezokről, de akár USB-kulcsokról is visszaszerezhetjük azon adatokat, melyek egykor a miénk voltak.

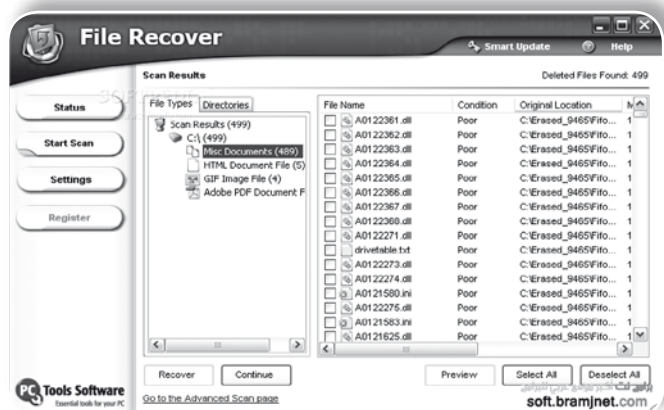
Egy nagyobb, például 250 GB-os lemez átfésülése eltart pár percig. Miután ez megtörtént, a program elénk tárja a végeredményt, ami általában több ezer vagy tízezer törölt fájlt. Ezt átlátni képtelenség lenne, de szerencsére a File Recover ügyesen megszűri a találatokat: a bal oldali ablakban láthatjuk, hogy az eltérő fájltypusokból milyen mennyiségű törölt adatot talált. Ezekre klikkelve

már külön láthatjuk a dokumentumokat, a zenéket, a tömörített fájlokat, a HTML-dokumentumokat. Ha megtaláltuk a listában a figyelmetlenségéből törölt fájlokat, akkor egyszerűen csak pipáljuk be őket, és klikkeljünk a Recover menüpontra. Ezek után minden visszaállított adat a Recover könyvtárba kerül. Előfordulhat az is, hogy a program ugyan elvégzi a dolgát, de a fájlt mégsem tudjuk megnyitni, ez esetben sajnos tényleg kénytelenek leszünk lemondani róla.

Ha szűkíteni szeretnénk a találatokon, akkor a Settings menüben a filtereknél állíthatjuk be, hogy milyen kategóriákra keressen a program. Akár a konkrét fájlnevet is megadhatjuk, de szűrhetünk méret alapján is.

Ha viszont nem szeretnéd, hogy egy ilyen programmal mások visszaállítsák törölt adataid, akkor végleg meg kell semmisíteni őket, például az Eraser ingyenes programmal. Ez akár tízszer is felülírja a merevlemezen az adatokat, így azokat később már semmilyen visszaállító programmal nem lehet visszavarázsolni.

A PC Tools File Recover egy évig ingyenesen használható teljes változatot pl. innen tölthetitek le: <http://www.mediafire.com/?sharekey=ff0f43454b6a727dd2db6fb9a8902bda>

KOS

Egész nyugodtan kikérheted magadnak, hogy mint kos, te is általában fejjel méész a falnak. Ez egyáltalán nem igaz, sőt nyugodtan merem állítani, ez egy asztrológiai babona. Most azonban mégis előfordulhat, hogy a szokásosnál többször elveszted az önuralmat, és előfordulhat, hogy meggondolatlan, elhamarkodott lépésekre szánod el magad.

BIKA

Ne üsd bele az orrod mások dolgiba, mert nagyon könnyen előfordulhat, hogy a tiédre koppintanak. Igaz, hogy mindig csak jót akarsz, de most ezt nem veszik jó néven. Saját ügyeidben is légy türelmes, amennyire csak lehetséges. A napokban különösen hajlamos leszel arra, hogy megsértődj vagy elkapkodod a dolgokat, és ezzel esetleg másokat is megbánthatsz.

IKREK

Jól teszed, ha megfogadod mások tanácsait. Társaságod ezernyi remek ötlettel áll elő, ennek ellenére minden egyes dolgot kétkedve fogadsz. Az Ikrek jegyűekre jellemző, hogy észlények, azonban nem árt, ha mostanság gyakran eszedbe jut, hogy esetleg másnak is igaza lehet.

RÁK

A szép időt figyelembe véve jól teszed, ha egy kicsit visszahúzódsz, pihensz, utazgatsz vagy szórakozol helyett, hogy felesleges szélmalomharcokba bonyolódsz. Természetesen nem a tétlenség a cél, hanem inkább az aktív pihenés.

OROSZLÁN

Mostanában fogd vissza kissé a gyep-lőt, mert könnyen elszaladhat veled a ló. Hiszen magabiztosságod hajlamos önhittségbe fordulva működni. Jó dolog, hogy nem ismersz lehetetlent, de már az kevésbé, hogy egyszerűen nem vagy képes észrevenni, hogy úgy mozogsz az emberek között, mint elefánt a porcelánboltban.

SZŰZ

Egyelőre nem érdemes új hobbiba kezdened vagy kockázatot vállalnod. Csak pillanatnyilag nem kedvez a szerencse.

MÉRLEG

Ha nem bosszankodsz feleslegesen, ha mindent elintézel egy vállrándítással, akkor még rokonaid és barátaid, szomszédaid sem hozhatnak ki a sodrodból. A szüleiddel is kár vitába szállnod. Amit most elhibáznak, azt később úgyis szánva bánják.

SKORPIÓ

Veled mindig történik valami. Az események soha nem a legkellemesebbek, egyik meglepetést követi a másik. Remélhetőleg egykettőre kipihened magad, mert azután néhány nyugtalan hét következik. Természetesen minden annyira embert próbáló csak, amennyire te annak érzed.

NYILAS

Annyi pozitív energia sugárzik belőled, hogy talán még az időjárás is meg tudod változtatni. Nem fontos alapos tervekkel bajlódnod. Most az egyszer próbáld ki, hogy csak egyszerűen belevágsz. Sokkal érdekesebb élményekben lehet részed, mint gondolnád. Derűs szemléleted, jó humorérzéked minden nehézségen könnyen átsegít.

BAK

Izgalmas és bonyolult feladatokat kell megoldanod. Ezeket a kihívásokat szereted a legjobban. Ilyenkor nyújtod képességeidnek és tudásodnak a legjavát. Már csak azért is, hogy bebizonyítsd, hogy nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség van. Természetesen a bizonyítás sikerül is.

VÍZÖNTŐ

A tétlenséget nagyon nehezen tudod elviselni. A feladatok nélkül töltött napok valóban nem igazán tetszenek neked. Ilyenkor túl sok időd marad az élet úgynevezett nagy kérdéseinek töprengeni. A végeredmény pedig megesik, hogy kiábrándító. Különösen most, hogy úgy érzed, mindenki az ellenséged. De emberszereteted végül utat mutat, miként viselkedj.

HALAK

Elhalmoznak dicsérettel, kényeztetnek, sokkal inkább kedvedbe járnak, mint eddig bármikor. Természetesen nem kell mindent készpénznek vened, de nem tagadhatod, hogy szereted, ha dicsérnek. Szárnyakat ad a siker. Jó, ha az elhatározást azonnal tett is követi.

Gyűjtőszenvedély

Egy adott tárgynak a gyűjtése, ugyanúgy mint például a horgászás, az olvasás vagy a keresztretvényfejtés, egy hobbi, kellemes időtöltés. Első lépésként kiválasztunk egy kedvelt tárgyat, s elhatározzuk, hogy ezután minél többet szeretnénk belőle magunkénak tudni. Aztán keressük a helyzeteket, hogy honnan lehetne még több és több példánnyal bővíteni a már meglévő dolgainkat. Annak pedig, hogy mit is lehet gyűjteni, csak a képzelet szab határt, valamint az adott kor határozza meg, hogy épp mi a közkedvelt, mi a nyerő. Természetesen, mind a lányoknak, mind a fiúknak más az érdeklődési körük, így más jellegű tárgyakat gyűjtögetnek.

Régebben a fiúk körében kedvelt volt a gyufacímke, amit a fából készült gyufásdobozról téptek le. Ma inkább a poszterek és a matricák az elterjedtek, melyek focis-

tákat ábrázolnak. A különböző karácsonyi, húsvéti képeslapok gyűjtése inkább lányos szokás, pontosabban csak volt, mivel manapság általában már SMS-sel kívánunk legjobbakat az ünnepekkor, nem pedig képeslapon. Ezenkívül a szebbnél szebb, színesebbnél színesebb szalvéta is a lányok körében kedvelt. Ugyanakkor, ahogy a fiúk, úgy a lányok is szívesen rendezgetik a már összegyűjtött posztereiket. Ezekon, persze, nem focisták vannak, hanem színészek, énekesek. Mindezekon kívül még számtalan sok érdekességet lehet gyűjteni, mint például csoki- vagy rágógumipapírt, sőt bélyeget is. A bélyegek számára még külön bélyegalbumot is érdemes beszerezni.

Ezeket az összegyűjtött tárgyakat aztán büszkén lehet mutogatni az osztálytársaknak, a barátoknak, s ami még lényegesebb, hogy lehet cserélgetni, akár az órák közti szünetekben is. Így, ha valamiből egyforma példány van, ki lehet cserélni egy másikra. Ezáltal újul és gyarapodik állandóan a gyűjtemény, s válik ez a tevékenység igazi szenvedéllyé.

S nehogy azt higgyük, hogy mindez csak a tinik körében divat, hiszen a felnőttek is szívesen hódolnak ennek a hobbinak, csak lehet, hogy nagyobb értékű tárgyakat gyűjtenek, mint például régi könyveket, porcelánbabákat vagy külön-

leges érméket. A gyűjtőszenvedély tehát kortalan! Mindenki hozzáfoghat, hogy majd egyszer ő is büszkélkedhessen – szerinte – a világ legnagyobb és legegységibb (poszter, bélyeg, szalvéta...) gyűjteményével.

T-Z

Felejtsd el, hogy „elfelejtetted”!

Miért nem készítetted el a házi feladatot? Elfelejtettem. Miért nem etted meg a tízórait? Elfelejtettem. És sorolhatnád tovább, hogy az elmúlt néhány nap alatt mi mindent felejtettél el. Egyszer azonban – egészen titokban, csak úgy magadnak – végezhetnél egy kísérletet. Megvizsgálhatnád, vajon valóban elfelejtetted-e mindazt, amit „elfelejtettél”. Mert nem is annyira biztos, hogy a házi feladatról megfeledkeztél. Hiszen már a kezdedbe vetted a füzetet, az előkészületek annak rendje és módja szerint megkezdődtek, amikor felhívtál a barátod és úgy döntöttetek: elmentek egy harmadik barátotokhoz. Valahol mélyen átvillant benned egy gondolat, majd este elkészítem, erre azonban nem kerülhetett sor, mert a matekot és a törít is át kellett még futni, aztán az apu beparancsolt az ágyba.

Hasonló a helyzet a tízóráival. Tudod, hogy táskádban a sonkás-vajas kenyér, szinte hallod anyu hangját: „aztán megedd”, mégis veszel egy zacskó csipszet. Otthon aztán, amikor táskád-

ból előkerül a kenyér, bejelentetted: elfelejtettem. Mindjárt első vizsgálatra kiténik, hogy az „elfelejtettem” számodra valamiféle igazolást, felmentést jelent. Nem vagyok hibás, elfelejtettem. Nos, valóban előfordulhat, hogy az ember bizonyos körülmények között elfelejt valamit. Ebből azonban – ha nem valami betegség következménye – nem lehet rendszert csinálni. Nem pedig azért, mert az ilyen „feledékenységnek” felnőtt korodban nagyon súlyos következményei lehetnek.

Mi történik majd, ha gépkocsivezetés közben megfeledkezel az előnyszabályról, esetleg munkahelyedre mész be úgy, hogy nem kész a „házi feladat”? Nos, ilyen helyzetben borsos ára lehet a feledékenységnek. Legjobb lesz tehát, ha elfelejtesz „felejteti”, sőt ráadásként az is eszedbe jut, amit valóban elfelejtettél. Mert milyen jól jön az ilyen „ráébredés” felelés vagy éppen dolgozatírás közben...!

P.

Farsang farka Temerinben

Hagyományosan farsang farkának nevezik a húsvéti böjtöt megelőző, többnyire három napig tartó

féktelen mulatozás idejét, amit felénk is sokféle megtartanak. Temerinben vasárnap délután szervezték meg a farsangi karnevált és utcabált, amelyen álarok mögött és ötletes jelmezekben vonult a város apraja és nagyja. Az alkalmi műsorban volt bőgőtemetés, fánk- és kolbászvető, lufifújó és tübefúzó verseny, de az sem unatkozott, aki szereti a táncot. A legjobbknak csoki járt jutalmul.

G. B.

Az újvidéki jelmezbál emléképei

*„...mert legalább farsangoltam,
nagy vigalomban kedvemre mulattam!”*

A fenti idézet Móricz Zsigmond írónk tollából kölcsönzött hajdani gondolat. Ez volt a mottója az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Házban február 22-én megtartott farsangi gyermekrendezvénynek, ez ékesítette a jelmezes fellépők emléklapjait.

A színes fényárban úszó színpadon tündököltek: Hófehérke, Harisnyás Pipi, Bob mester, a hóember, a varázsló, a hercegnő, a menyasszony, a néptáncosok, az indiánok, a vitézek, az állatok és mások. Csodálatosan, békésen megfértek egymás mellett, senki sem rettegett a társaitól, mert mindannyian jelmezes szereplők voltak. Iskoláskor előtti gyerekek, kis- és nagydiákok jelenítették meg álmoviláguk

kedvenceit. Ezáltal részt vettek a vetélkedő jellegű farsangfarki esti műsorban. A Bunyik Lili, Burány Árpád és Gombár Nóra összetételű zsűri a kalózt alakító Vázsonyi Dánielnek, a bohócot népszerűsítő Frank Róbertnek és a mérges gombát megszemélyesítő Szoboszlai Leonának ítélte oda a díjakat, a szervező újvidéki művelődési egyesület jutalmait. Az óriáslángos Kocsár Gyalai Klaudiáé lett, aki a versenyen elsőként fogyasztotta el a zsinóron lebegő kis fánkot.

Az élvezetes műsor keretében Kalapáti Norbert, Ladisity Adrianna és Szerbák Anikó, a kultúrház szereplői feltárták a farsang szó titokzatos jelentését. Elmondták, hogy a mulatság időszak a vízkereszt napjától hamvazószerdáig tart, miközben úgymond temetni kell a telet a tavaszvárás jegyében, amikor a lányok

igyekeznek férjhez menni (a néphagyomány szerint).

E szórakoztató esten László Judit és Perisity Dianna tehetséges ifjú énekesek, valamint Gracsko Popov Olga költő vendégszerepeltek.

A hagyományos farsangfarki rendezvény zárórészét képezte a gyerekek jelmezbálja. Ki-ki tánra perdült a felcsendülő gyermekdalok és megzenésített tréfás nyelvtörő mondókák, versek hatására. Dicséretes, hogy évente számos szereplő jelmezebe öltözve vetélkedik és szórakozik a kultúrotthonban, vagy látogatóként csodálja a tarka műsorszámokat. Minden alkalommal ott vannak a nézőtérén a szülők, nagyszülők és mások is.

Berényi Ilona

Fotó: Szennyes Tivadar

TESZT ✓

Milyen a humorérzéked?

1. Gyakran kigúnyolnak az osztályban?

- a) Nem fordul elő ilyesmi.
- b) Előfordul néha.
- c) Ha ez megtörténne, csúnyán visszavágnék.

2. Szoktál viccet mesélni társaságban?

- a) Sokszor, mert szeretem a jó vicceket.
- b) Soha.
- c) Néha, de rögtön elfelejtem a vicceket.

3. Jó mókának tartod, ha valakit viccből megijesztenek?

- a) Egyáltalán nem, és elítélem.
- b) Jót kacagok rajta magam is.
- c) Attól függ kiről van szó.

4. Mit teszel, ha kiderül, hogy te lettél egy tréfa célpontja?

- a) Alaposan visszavágok.
- b) Magam is jót nevetek.
- c) A hangulatomtól függ.

5. Elolvasod a Jó Pajtásban közölt vicceket?

- a) Nem olvasok vicceket.
- b) Egytől egyig elolvasom.
- c) Csak ha van rá időm.

6. Ha választanod kellene egy krimi és egy komédia közül, melyiket választanád?

- a) Természetesen a komédiát.
- b) Természetesen a krimit.
- c) Egyiket sem. Én egész más műfajt kedvelek.

7. Szerinted lehet valaki állandóan jókedvű?

- a) Nem tudom elképzelni.
- b) Elképzelhető.
- c) A jókedv valahol a középúton van.

Pontozás			
	A	B	C
1.	2	1	0
2.	2	0	1
3.	2	1	0
4.	0	2	1
5.	0	2	1
6.	2	1	0
7.	2	1	0

A humor sok más dologgal együtt fontos része a mindennapi életnek. Humorérzék híján nem vagy képes különbséget tenni a vicc és a rossz tréfa között. Jó, ha tudod, hol vannak a humor határai, mert ezzel elkerülhető sok sértődés és megbántás. A tesztből megtudhatod, rendelkez-e humorérzékkel, és hogyan viseled el mások tréfáit.

Értékelés

0 és 5 pont között

Nem a humor az, amire te a legfogékonyabb vagy. Nincs igazán érzéked hozzá. Ez azért gond, mert humorérzék híján túl gyakran sértődsz meg ártatlan tréfálkozás. Nem szereted a vicceket, mert komolytalan dolognak tartod őket. Pedig humor nélkül sőtlanok, szürkék a hétköznapok.

6 és 10 pont között

Átlagos humorérzékkel rendelkezel, hangulatod nagyban befolyásolja a viccre, élcélődésre való érzékenységed. Van, amikor egy ártatlan tréfán ok nélkül megsértődsz, de az is előfordul, hogy mással szemben a durva tréfát is jó viccnek tartod.

11 és 14 pont között

A kérdésekre adott válaszaid alapján úgy tűnik, kiváló a humorérzéked. Érted és szereted is a jó vicceket. Nem sértődsz meg, ha megtréfálnak, nemcsak elviseled, hanem jót nevensz rajta. Alapvetően vidám természetű vagy, de azt is tudod, hogy melyik pillanat alkalmas és melyik nem alkalmas a viccelődésre.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves fiú vagyok, és már egy éve járok egy lánnyal. Nemrégiben rájöttem, hogy már nem szeretem. Tulajdonképpen már egy jó ideje nem érzem iránta azt a szerelmet, amit eleinte éreztem. Előbb azt gondoltam, hogy csak egy rossz fázisba kerültem, és ez keresztül megy majd rajtam. De úgy látszik ez nem történt meg. Nehezemre esik, hogy együtt legyek a lánnyal, hogy beszélgessek vele, hogy együtt legyünk úgy, mintha semmi sem történe. Ő egy nagyon kedves, helyes lány, és semmilyen hibát sem vétett, ami megszüntethette volna iránta az érzelmeimet. Ezért nem szeretném megbántani, de szakítanunk kell. Gondot fog okozni az is, hogy már elég hosszú ideje együtt vagyunk, és mindenki úgy látja, hogy mi vagyunk az ideális pár. Félek, hogy megbántom, ha szakítunk, de nem tudok már tovább kedves lenni hozzá és együtt lenni vele. Mit tegyek? Hogyan szakítsak vele?

Lucky Luc”

Válasz:

Kedves Lucky Luc!

Tudnod kell, hogy a szerelem nem tart örökké, és azt is, hogy nincs szakítás fájdalom nélkül. Örülök neki, hogy még mindig fontos számodra az a lány, különben bizonyára nem gondolkodnál azon, hogy fájdalom- és megbántódás mentesen váljanak el újtaitok. Becsületbeli dolog, hogy ha úgy érzed, hogy a szerelmi viszonyotok már nem létezik, el is mondd neki. Ne áltasd, mert valószínűleg ő is érzi, hogy nincs rendbe minden köztetek. Ne gondoldj arra, hogy mit fognak szólni a barátok, osztálytársak, a környezetetek, mert ti és a köztetek lévő érzelmek a legfontosabbak. Azzal még jobban megbántod, ha tovább áltatod, hogy több van köztetek, mint a valóságban, és megjátsszod magad, szánalomból vagy vele. Mindenkinek joga van arra, hogy azzal legyen, aki szereti, így a lánynak is. Ezt szintén mond meg neki, persze négy szemközt, ne a nagyközönség előtt.

„Kedves Bizalmas!

Én egy 14 éves, boldogtalan lány vagyok. Most tudtam meg, hogy a fiúm, akivel három hónapja járuk már többször is megcsalt. Először rettenetesen dühös voltam rá, legszívesebben megvertem volna, most meg mást sem tudok tenni csak sírook. Ő semmit sem tagad, és továbbra is azt bizonygatja, hogy csak engem szeret. Mit tegyek, bocsássak meg neki, vagy szakítsak vele? Kérlek, adj tanácsot, mert tanácstalan vagyok!

Válasz:

Kedves Miki!

Azt hiszem, benned is megért már az, hogy nem fogod folytatni ezt a kapcsolatot, mert nagyon boldogtalanul érzed magadat. Lényegtelen, hogy ez a boldogtalanság miért is történik, a szerelem elvesztése miatt vagy amiatt, hogy nem tartozol már a „menők” közé, akiknek van fiúja. Biztos, hogy azok, akik már egyszer hűtlenek voltak egy kapcsolatban, nagy a valószínűsége, hogy máskor is, ha kísértésbe kerülnek, kihasználják az alkalmat. Ha ehhez hozzáteszük, hogy csak pár hónapja jártok, akkor látható, hogy a fiú még nem érett meg egy komoly kapcsolatra, olyanra, amelyet te szeretnél. Minél előbb tegyél pontot a dologra. Mond meg neki, hogy mit érzel, hogy te mit szeretnél, és tiszta lappal indulj tovább. Nem érdemled meg, hogy ilyen viszonyban sínlódj.

„Kedves Bori Mária!

Én egy 15 éves lány vagyok, és nem tudom, mit tegyek. Ez már nem az első fiúm, akivel most járok. Az előzővel, aki 4 évvel volt idősebb nálam, lefeküdtem. A mostani fiúmmal egy hónapja járuk. Azt, hogy nem vagyok már szűz, sajnós, bizalmasan elmondtam neki. Most állandóan azzal próbálkozik, hogy fekdjek le vele, és emiatt már veszekedtünk is. Én úgy érzem, hogy még nem vagyok felkészülve, hogy lefeküdjek vele, habár nagyon szeretem. Most már megbántam, hogy megmondtam neki a titkomat. Hogyan mondjam meg neki, hogy ne kényszerítsen olyasmire, amit én nem akarok még? Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek!

Csalódott”

Válasz:

Kedves Csalódott!

Ha hiszed, ha nem, te már kimondtad azt, amit mondanod kell, hogy ne kényszerítsen olyan dologra, amit te nem akarsz. Attól függetlenül, hogy már voltál valakivel, nem jelenti azt, hogy most kész vagy arra, hogy fűvel-fával összefeküdj. Sajnos, a fiúd viselkedése arra utal, hogy nem becsül meg téged, nincs tekintettel rád és az érzéseidre, arra, hogy te mit akarsz. Mond meg neki egy az egyben, hogy nem akarsz vele lefeküdni, és azt is hogy miért, hogy még nem vagy felkészülve erre. Ha továbbra is unszol és erőszakoskodik, látni fogod, hogy a szex kell-e neki vagy te. Ha csak a szexre utazik, a legjobb, ha szakítasz vele, és olyan fiút találsz, akinek fontos vagy te magad és az érzéseid. Ne hagyj magad zsarolni!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenöt éves lány vagyok, és nem tudom, mi történik velem. A többieknek már van menstruációja, nekem meg még semmi. Azt gondolom, hogy valami nincs velem rendben, mert az utóbbi időben fájnak a melleim. Ez a fájdalom azért is aggaszt, mert nincs nagy mellem, olyan lapos vagyok. Mit tegyek? Menjek orvoshoz?

Titok”

Válasz:

Kedves Titok!

A jelekből ítélve gondolom, hogy nagyon gyorsan (lehet, hogy már most, amikor én a választ fogalmazom a leveledre) te is belépsz a felnőtt nők sorába, és megkapod az első havi vérzésedet is. Te a későbbi érő típushoz tartozol. A legjobb, ha megkérdezed a családod nőtagjait, anyut, nagymamákat, hogy ők hány éves korukban kapták meg az első menstruációjukat. Ebből tudni lehet, hogy a lány utódoknál erre kb. mikor kerül sor. Ha ők is arról számolnak be, hogy később kapták meg, akkor nem kell aggódnod. Persze azt is tudnod kell, hogy a mai lányoknál az életkörülmények miatt ez előbbre tolódott. A fájdalom annak a jele, hogy fölgyorsultak nálad a testi változások. Legelőször egy kicsit kikerekednek a lányok, majd a mellek kezdenek el nőni, változni, bekövetkezik a hónalj- és a nemi tájék szőrösödése, és utána megkapják az első menstruációt is. Hogy ne érjen váratlanul a dolog, mindig legyen a táskádban egy becsomagolt intimbetét, amit szükség esetén elővehetsz. Így nem kell pánikba esned, keresgélni a barátnőknél, vagy éppenséggel hazarohanni. Ha az elkövetkező pár hónapban mégsem kapod meg a menstruációt, a biztonság kedvéért menjetek el anyuval a gyermeknőgyógyászhoz (ilyen szakember is van), és kérjétek ki a tanácsát.

Miki”

A békalovag

Élt valaha egy király és annak egy szem leánya. A királynő szépségének messze földön híre terjedt, versengtek is érte a kérők, de a lánynak egyik sem tetszett.

Történt egy éjszaka, hogy sehogyan sem jött álom a szemére. Felkelt hát az ágyából, és nézelődött ki az ablakán. Egyszerre csak váratlanul ott termett a párkányon egy kis béka. A királynő nem ijedt meg, mert a béka szeméből olyan melegség áradt feléje, hogy nem tudta levenni róla a tekintetét. Ahogy nézte, figyelte, a béka szemében csodás történetek elevenedtek meg. Ám amikor a királynő feléje nyúlt, hogy megsimogassa, hopp, a kis leveli ugrott egy nagyot, és eltűnt az éjszakában.

A királynő ezentúl minden este kikönyökölt az ablakba. A békát várta, és ő jött is mindig. Ám egy csillagfényes éjszakán, amikor a béka leugrott a párkányról, a királynő követte a tekintetével, és alig hitt a szemének! A béka a kertben királyfivá változott, majd felpattant lovára, és széleseben elvágatott!

Harmadnap éjjelén a királynő dobogó szívvel, izgatottan várta a békát, ám helyette a királyfi jelent meg az ablakban, és így szólt hozzá:

– Szépséges királynő! Engem egy gonosz boszorkány békává változtatott. A szereteted, kedvességed majdnem megtörte az átkot. Ám teljesen csak úgy szabadulhatok meg a kegyetlen varázslattól, ha legyőzöm a gonosz boszorkányt. Akkor eljövök érte, kedvesem, és ha te is akarod, feleségül veszek.

– Várok rád, amíg csak élek, mert teljes szívemből megszeretlek – vallotta meg a királynő.

Másnap reggel megérkeztek a palotába a legújabb kérők. A király így szólt lányához:

– Édes leányom! Ma márpedig férjet kell választanod a kérők közül, akár tetszik, akár nem!

Sorban érkeztek a szebbnél szebb, gazdagabbnál gazdagabb daliás hercegek, de a leány csak a fejét ingatta, mindegyiket kikoszorúzta. A királynak elfogyott a türelme. Mérgesen így kiáltott:

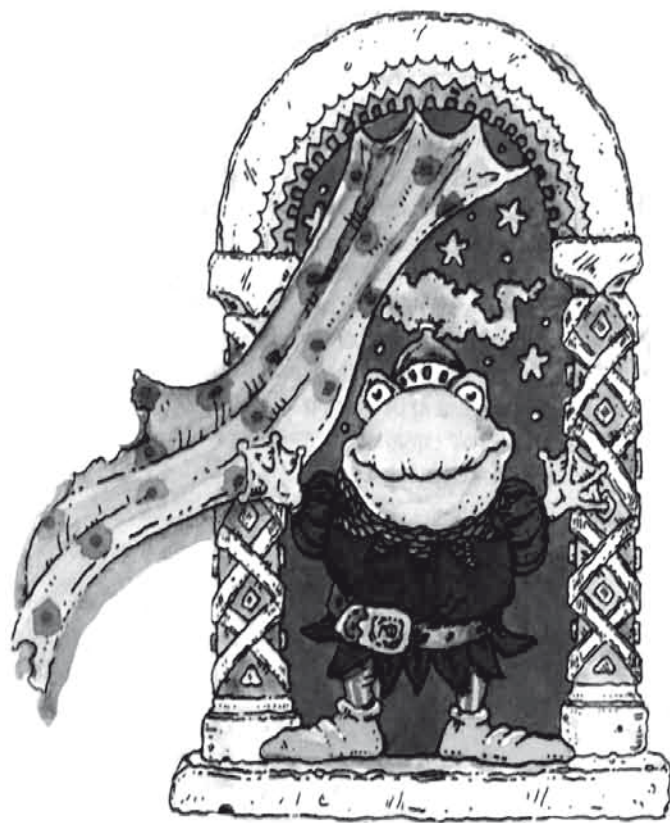
– Lányom, a legközelebbi kérőhöz hozzáadlak, bárki legyen is az!

Ekkor beugrabugrált a terembe egy kis zöld béka. A királynő nyomban megismerte majd' kiugrott a bőréből örömeiben. Így szólt hát az apjához:

– Na, édesapám, itt az én kérőm. Hozzá megyek feleségül, senki máshoz! Hiszen te mondtad, hogy a legközelebbi kérőhöz hozzáadsz!

A király azt hitte, a leányának elment az esze. Megbánta már, amit haragjában mondott. Még hogy egy békához adja a leányát, akkor inkább maradjon pártában örökre! A szolgáknak megparancsolta, hogy tüstént kergessék ki a békát. Ám annak már csak hűlt helyét találták, eltűnt a palotából.

Három nap múlva jelentették a királynak, hogy a szomszéd ország királynéja hatalmas hadsereggel rátört a birodalmára, már el is foglalta a királyságát.

Nosza, csatarendbe állította a király a katonáit, hogy megvédjék az országot. De hiába, a túlerővel szemben nem győzhetett.

Ám ekkor, a semmiből hirtelen megjelent egy vitéz lovag, zöld páncéljában, gyönyörű lován. Kardjával sorra kaszabolta le az ellenséget. Napnyugtára nem maradt a csatamezőn hírmondó sem belőlük. Csakhogy ebben a pillanatban megjelent maga a gonosz királyné, és fekete lován egyenesen a lovag felé vágatott.

– Most nem menekülsz meg előlem, békalovag! Tudd meg, örökre békává varázsszok! Még a királynő szeretete sem szabadíthat meg az átkomtól! Engem nem fog a kard! – kacagott gúnyosan.

A királyfi, aki nem volt más, mint a békává változtatott, zöld páncélba öltözött lovag, hiába vagdalkozott a kardjával, a gonosz királyné mindig kitért előle. Már-már feladta a harcot, amikor a királyfi táltos lova megszólalt:

– Jól karold át a nyakamat, édes gazdám, a többit pedig bízd csak rám!

Azzal a ló sebes vágatába kezdett. Amikor a boszorkány közelébe ért, hirtelen megfordult, és hátsó lábaival olyat taszított rajta, hogy a gonosz felszállt a magasba, és csak a hetedik ország határán ért földet. Kilehelte a párját. Senki sem sajnálta, még a holló sem károgott utána.

Ebben a pillanatban megtört a varázslat. Mindenki a győztes lovagot ünnepelte.

– Köszönöm neked, hogy megmentetted az országunkat. Éljetek boldogan, áldásom rátok! – szólt a király, és boldogan megölelte a fiatalokat.

Csaptak is olyan lakodalmat, hogy hetedhét országra szólt. Még ma is boldogan élnek, ha azóta meg nem haltak.

Hegedűs Ilona

Illusztráció: Borbás Zoltán

ZSIBONGÓ

Ananász

Az indiánok orvosságának is nevezik, mert a karibi indiánok régen az ananászt különféle orvosi célokra is alkalmazták. Sőt, ők ma is megeszik a gyümölcs belsejét, amely ugyancsak sok ásványi anyagot és vitamint tartalmaz. Az pedig már igazi különlegesség, hogy a gyenge levélvégekből főzeléket főznek.

A nemcsak finom, hanem egészséges gyümölcs rengeteg kalciumot, káliumot, magnéziumot, foszfort, vasat, jódot tartalmaz. Csökkenti a vérnyomást, kiváló a vesebetegek számára és érbetegségek ellen. A legtermészetesebb fogyasztszer, mert enzimjei serkentik az emésztést, kitűnő zsírégetők. Torokfájás esetén elég egy szeletet elfogyasztani, remek hatással van a hangszálakra.

Én elmentem a vásárra...

A bizánciakkal és az arabokkal folytatott kereskedelem a letelepedés, a Kárpát-medencében való állandó otthonteremtés után sem szűnt meg. Ennek bizonyosságai a sírokban talált ékszerek és pénzdarabok, de bizonyosság erre a díszítőművészetünk számos eleme is, amelyet ezektől a népektől vettünk át. A keleti népekkel való kereskedelem tehát még az őshazából eredeztethető. A z északi normann kereskedőkkel való kapcsolat már a Kárpát-medencében alakult ki. Ők évenként végigkalandozták Európát, hozták, vitték az árut. Ezért találtak a sírokban számos normann tárgyat, aranyozott lándzsát, sőt a Prágában őrzött Szent István-kard elefántcsont faragványa is tőlük származik.

A kereskedelem már nagyon korán jelen volt őseink életében. Az őshazában részesei voltak a prém-, a viasz-, a rabszolga-kereskedelemnek, később szívesen kereskedtek a bizánciakkal, akiktől brokátot, gyapjúszőnyegeket vettek, és a feljegyzések szerint rabszolgákkal fizettek.

A magyarok a vásárrban szöveteket, szőnyegeket, ékszereket szereztek be, de mindemellett pajzsokat, kardokat, kaszát, szablyát. A harci eszközöket és a munkaeszközöket különös körültekintéssel vásárolták, kipróbálva azok pengését, csengését, élet, hiszen létük, életük függött tőlük!

T.

Hátha így jobban esik

A reggelit nagyon sokan átugorják. Főleg azért, hogy időt takarítsanak meg. Pedig ezt nem tanácsos tenni. A reggeli a legfontosabb az étkezések sorában, hiszen a délelőtti tevékenységhez energiára van szükség. Olvasd el az alábbiakat, hátha megjön tőle az étvágyad a reggelihez.

Reggelire a legtöbbször hideg ételket, meleg italokat és gyümölcsleveket fogyasztunk. Ha azonban meleg étel is kerül az asztalra, az rendszerint tojásból, főtt húskészítményekből, sült sonkából, szalonnából áll. Ennek megfelelően a reggelizőasztal terítéke mindenekelőtt több tányérból és evőeszközből álljon. Feltétlenül legyen tányér a csészék alatt, és természetesen a hideg vagy meleg ételek számára is. Gondoskodjunk külön kiskanálról a reggeli ital megkeveréséhez, a méz, a gyümölcsíz, a lágy tojás kanalazásához. Az étetlen kés sokszor okoz kellemetlenséget, hiszen a kiflit, a zsemlét felválni lehetetlen vele. Ezeket a gondokat elkerülhetjük, ha a kiflit, a zsemlét, kenyérszeleteket nem vágjuk, hanem egy-egy falatot törve azokból ízlésünk szerint készítünk miniszendvicseket. Arra azonban vigyázzunk, hogy a szendvicseket ne pakoljuk meg minden földi jóval, mert meglehetősen csúnya látvány, ha minduntalan lepotyog róla valami harapás közben.

A szalvétát étkezés közben mindig illik használni, ha úgy érezzük, ételmaradék ragadt a szánk szélére vagy a kezünkre. Különösen illik használni ivás előtt, mert nem szép látvány, ha a pohár vagy a csésze szélén ott marad a zsíros, ételmaradékos szájnymunk.

Honnan ered?

Diszkóban mindenki szívesen szórakozik. De vajon tudjátok-e, honnan ered a diszkó kifejezés?

A diszkó őshazája Amerika, a kifejezést is az ott használatos disotheque – hanglemezgyűjtemény szóból alkották meg.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

								ZS
			✿		✿		✿	
	✿	✿						✿
		✿		✿				✿
		GY						
				✿				✿
			✿		✿			
	✿	✿		✿		✿		
								✿

Bistike apukája megkérdezi a gyereket:
 - Na, fiam, mit fogsz csinálni, ha akkora leszel, mint én?
 - ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rácsba.

- Kétbetűsek:** AA, EM, ÍZ, LÉ, LO, ÓN, ÖL, RÉ, RN, TÓ, ZI, ZSÓ.
Hárombetűsek: ELÉ, ERG, KAÓ, OMÉ, REÁ, RSE, TÉR.
Négybetűsek: MOHA, NANA.
Ötbetűsek: FORRÓ, GYANÍT, LÉZER, OHAJA, SZÓJA.
Hatbetűsek: KARIKA, NYOMÁS, SRÓFOL.
Nyolcbetűs: ANGLIKÁN.
Kilencbetűs: TELEFONÁL.
Tízbetűs: LETTORSZÁG.
Tizenegy betűs: TÖRÖKKANIZSA.

Betűrejtvények

1	<table border="1"> <tr><td>GO</td><td>L</td></tr> <tr><td>A</td><td>Ó</td></tr> </table>	GO	L	A	Ó	2	<table border="1"> <tr><td>EEE</td></tr> <tr><td>É</td></tr> <tr><td>Ó</td></tr> </table>	EEE	É	Ó	3	<table border="1"> <tr><td>1/2</td><td>LM</td></tr> <tr><td>É</td><td></td></tr> </table>	1/2	LM	É		4	<table border="1"> <tr><td>SPION</td><td>IA</td></tr> </table>	SPION	IA
GO	L																			
A	Ó																			
EEE																				
É																				
Ó																				
1/2	LM																			
É																				
SPION	IA																			

Skandináv rejtvény (8.)

Két hónap elmúlt ebből az évből. Az öt nappal ezelőtt kezdődött márciust nagyon gyakran úgy szokták nevezni, ahogy ebben a rejtvényben áll. Ezt kell megfejtenetek.

	ÚJRA MEGSZÜR	ÉVIKE (ÉK. F.)	FURFANG	KÖTŐSZÓ	KATTAN, DURRAN	ÉHSEG	
	AUSZTRIA	A KITÜZÖTT ÚTVONAL	ELEMEZ	ZSÍRRAL BEKENT	EURÓPAI NEMZET	AZOK	
	SOKSZÍNŰ			EGYESÜLT ARAB KÖZTÁRSASÁG		NORD	
	MAJDNEM SZIA		TÖRÖK NÉV (ÉK. F.)	ZENTAI RÉSZLET		LANTÁN	
	MEZŐ	VATIKÁN	TÁGAS MÉLYSÉG	50 A HÉGEDŰ EGYIK HÜRJA	SUGÁR	GAJDOS TIBOR HANGTALAN ELZA	HIBÁTLAN
	HON		TÁBLAKÉP (ÉK. F.)		BŐR		NÉMETH JÁNOS SOHA, NÉMETŰL
KÉT TAVASZI VIRÁG					PISZOK		
NÉMET ELŐJÁRÓ		KITEKINT			LOBOGNI KEZD		
		SZIKLADARAB					
FÉRFI RUHADARAB			IPSZILON	HAMIS		LUXEMBURG	PIHE PÁROSAI
				EGY		PAD KÖZEPE	1000
NÉVELŐ	RAGADOZÓ HAL			KOSZTOLÁNYI VERSE		HALAD	
							ITTRIUM

Mini keresztrejtvény

1	2	3	4	5		
6						7
		8			9	
	10				11	
12				13		
14			15			
16				17		

Vízszintes sorok: 1. Belgrád elővárosa (Zemun), 6. Erszényes állat, 8. Ázsiai ország, 10. Férfi ruhadarab, 11. Kiejtett betű, 12. Magasztos hangú költemény, 13. O. Í. G. 14. , Vég nélküli dél, 15. Kis Piroska, 16. Boszniai folyó, 17. Óriáskígyó (ék. f.).

Függőleges sorok: 1. Kéz betűi, 2. A Jupiter holdja, 3. Égi eledel, 4. Orosz férfinév, 5. Égitest, 7. Bánatos hangú költemény, 9. Lemásoló, 10. Ebben az évben, 12. Madárlakás (ékezetcsere), 13. I. B. O.

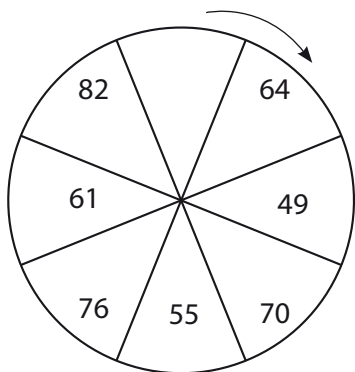
Az átlóban egy hangszer nevének kell kialakulnia.

Szóbetoldó

	A				Y		
	K	A			Á	S	
A	L	A			L	Á	S
	S	Í			Y	A	
	O				T		

Csak egyetlen szót kell megtalálnod ahhoz, hogy minden sorban értelmes kifejezés alakuljon ki.

Körszámán

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikkekbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókeresés

			R
B			
	L		

Az ábrában átlósan egy férfi ruhadarab neve rejtőzik. Az ábrába kerülő szavak meghatározásait megadtuk, neked csak meg kell találnod rájuk a választ, és beírni a megfelelő helyre.
KATONA – JÁTÉKSZER – FŐZÉSHEZ HASZNÁLJUK – VÁGÓSZERSZÁM

Betűcsere

B	É	K	A
F	Ó	K	A

Hogy lesz a békából foka?

Aki ügyes, kitalálja. Minden sorban mindössze egy-egy betűt kell megváltoztatnod.

A 7. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Na, akkor mutasson valami jobb márkát!

Betűrejtvények

1. órarend, 2. féltékeny, 3. gyalázat, 4. megfelelő

Törd a fejed!

Tisza

József Attila-idézet

Hadd csellengjünk hozzád, vagyonos atyánk.

Lóugrásban

– Nem baj, jövök, ha kijózanodott.

Kitöltőcske

nárcisz

Gondolkodj logikusan!

Az üres helyre kerülő szám 18, mert a dominókon lévő alsó és felső szám szorzata minden esetben 36.

A 6. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

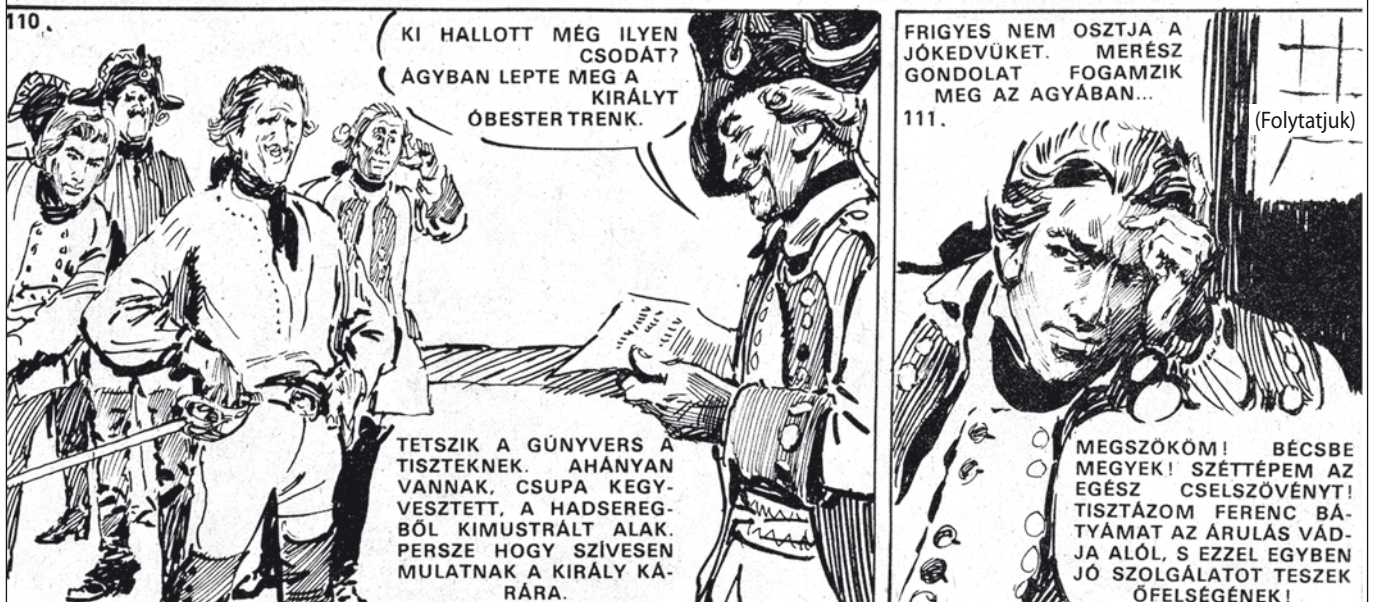
HÚSHAGYÓKEDD, HAMVAZÓSZERDA.

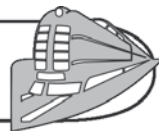
Könyvjutalmat kap:

Király Orsolya, Orom.

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

Dubrovnik, a kőváros

A festői szépségű Dubrovnik Dél-Dalmácia legnagyobb városa és egyben közigazgatási, kulturális és politikai központja. A város alapítói nem a tipikus dalmáciai városalapítók, az illírek vagy görögök voltak, hanem az avarok elől menekült népek, a közeli Epidaurum (Cavtat) lakói.

Dubrovnik a Ragusius sziklazátonyon kezdett el kialakulni, majd a sziget a 10–11. században vált a szárazföld részévé, amikor a dubrovnikiak betemették a sziget és a szárazföld közötti tengeri csatornát. A város a 13. századtól jómódú és befolyásos kereskedelmi kikötővé nőtte ki magát. Ekkoriban Dubrovnikot még Raguzai Köztársaságnak hívták. Az 1667-es földrengés szinte teljesen megsemmisítette a város nagy részét, de később teljesen újjáépítették, és szebb lett, mint valaha.

1808-ban francia csapatok vonulnak Dubrovnikba (Raguzába), és ezzel véget ért a város évszázadokig tartó függetlensége. Ezzel a Raguzai Köztársaság is megszűnt. 1815 és 1918 között Ausztria fennhatósága alá tartozik, majd az első világháború végén Jugoszláviához csatolják. Az 1979-es földrengés is komoly károkat okozott az óvárosban, majd a jugoszláviai beháború során lőttek ki számtalan aknagránátot Dubrovnikra. A károkat azóta helyre hozták, de nagyon érdekes, hogy az egész óvárosban a piros különböző árnyalataiban játszó szinte vadonatúj tetők vannak. Ma a Horvát Köztársaság legtávolabbi csücske, egy csodálatos gyöngyszem (a Jó Pajtás szerkesztője 19 éven át töltött évente legalább néhány napot Dubrovnikban, de Németh István íróknak is külön könyvet szentelt neki Ünnepe Ragusában címmel). Újabb felvirágzása csak akkor várható, amikor majd – néhány év múlva – az ódon várost is eléri a rohamos tempóban épülő H1-es autópálya.

Dubrovnik óvárosát egy monumentális városfal (Gradske zidine) veszi körül. Az óvárost tovább osztja még a majdnem 300 méter hosszú főutca a Placa avagy Stradun, amely a dubrovnikiak kedvenc sétálóutcája. Eredetileg e főutca mentén volt elválasztva az ősi Raguz a szárazföldtől, de e csatornát később, mint már említettük, feltöltötték, és ma ez az óvárosi élet központja.

Itt található többek között a Szent Megváltó temploma (Sv. Spas) ahol a hajdani utazók mondtak köszönetet szerencsés megérke-

zésükért, a kupola formájú Nagy Onofrio kút (Velika Onofrijeva česma), amely 16 faragott vízköpőjén keresztül ontja a vizet magából, a Ferences kolostor (Franjevački samostan), ahol Európa legrégebbi eredeti állapotában megmaradt gyógyszerárát találjuk.

A Placa régi kikötő felőli végén találjuk továbbá a 15. században emelt Roland-oszlopot (Orlandov stub), amelyen 1419 és 1808 között a Raguzai Köztársaság zászlaja lobogott, a Sponza-palotát, amely ma a Dubrovniki Állami Levéltárnak ad otthont, és a 18. században emelt Szent Balázs-templomot (Crkva Svetog Vlaha), amit a város védőszentjének szenteltek.

Magyar vonatkozású érdekességek Dubrovnikban

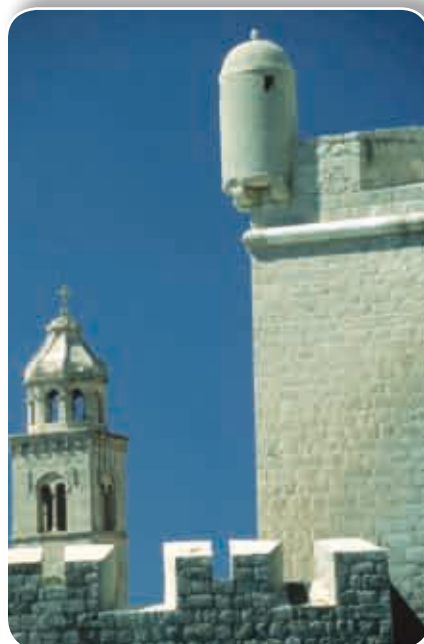
Az Orlandó-oszlopot Luxemburgi Zsigmond ajándékozta Dubrovniknak. Abban az időben az Orlandó-oszlop jelentése az volt,

hogy amely város ilyen oszloppal bír, az szabad királyi város.

Dubrovnik a mai napig több nagy magyar királyunk testrészzeit őrzi. István király jobbját – a Szent Jobbot – Mária Terézia idejében adta ki Dubrovnik Magyarországnak. Szegény szét-darabolt Szent István állkapcsa és koponyadarabja és Szent László jobbja még mindig Dubrovniki fennhatóság alatt van. Szent László jobbját például a Ferences kolostorban lehet megtekinteni (de lefényképezni nem).

Itt jártunkkor mindenféleképpen érdemes végigsétálnunk a városfalon, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik az óvárosra. Az élményt tovább fokozhatjuk azzal, ha délután napnyugtakor tesszük ezt, hiszen ekkor az egész óváros cserépteteje égővörös színben pompázik.

Ha Dubrovnikban járunk és időnk is engedi, érdemes áthajóznunk a szemközti Lokrum szigetre. A zöldellő szigetek nagy része természetvédelmi terület. A buja természet és a gyönyörű sziklák egyvelegében sok nyugodt kis partot találhatunk, ahol kedvünkre pihenhetünk.

Új Eminem-album

Eminem, az amerikai rapper nagy szünet után ismét új albumot fog piacra dobni Relapse címmel. Az album munkálataiban közreműködött egy másik nagy rapper is, aki nem más mint 50 Cent. Igaz az album még nem jelent meg, és a megjelenés pontos időpontja sem ismert még. Viszont a Crack A Bottle című dal, amely előhírnőke az albumnak, sorra dönti meg a rekordokat. De mit is várunk Eminemtől, akinek az összes dala bejárta a slágerlisták életét.

Katy Perry

Szakított Katy Perry és Travis McCoy. A páros egy évig bírta együtt, barátaik szerint a siker lett a vesztük. „Az utóbbi időben rengeteget voltak távol egymástól, és nem jutott idejük arra, hogy ápolják a kapcsolatukat. Katy nonstop dolgozott, és Travis is folyton a zenekarával lógott!” – kommentálta egyik ismerősük.

Ingyenesen letölthető a PEET első albuma!

A képlet egyszerű: voltak és vannak zenészek, és mindig is volt és van is közönség, azonban fejlődési pontként megjelent köztük egy közvetítő kapocs, a kiadó. Sokáig ezek a kiadók a zenei életben pozitívként voltak jelen, látszólag ez még most is így van. De nem. Jelen sorok azért íródtak, mert egy zenekar Magyarországon úgy gondolta, hogy a kiadók már nem képviselik azt, ami az igazi funkciójuk lenne. Jelenleg a kiadók nem a zenekarokért vannak, hanem mintha ez fordítva lenne.

A PEET anyagi viszonzást nem várva az első albumát ingyenesé teszi, és egy új közvetítő kapocsra bízta magát, melyet úgy

hívunk, hogy internet. Az első albumuk tehát teljes terjedelmében, ingyen tölthető le a www.peet.hu-ról.

„Ez egy gesztus, mert itt csak mi vagyunk: zenész és közönség, ha akarod, és úgy érzed, tetszik, amit csinálunk viszonyozhatod e gesztust. Gyere el koncertre! Minél többször. A zene élő dolog, kapcsolat közted, mint közönség és köztünk, zenészek közt. Csak egy gesztus...”

Palya Bea meghódította Amerikát

A népdalénekes a világ egyik vezető előadóművészeti központjában a Carnegie Hallban lépett fel, mire e sorokat elolvassátok, már Washingtonban, a Kennedy Centerben koncertezik majd.

Palya Beáta népdalénekes az európai színpadok után az amerikai közönséget is meghódította New Yorkban a világhírű Carnegie Hallban rendezett pénteki világzenei koncertjén.

Előadása magával ragadta a Zankel-terem 600 fős közönségét, amely együtt lüktetett a magyar, cigány, szefárd dalokkal és az énekes saját szerzeményeivel. „Úgy érzem, sikerült magammal vinnem a közönséget azokra a láthatatlan helyekre, ahol ezek a dalok születnek” – mondta első New York-i szólókoncertje után az énekes az MTI-nek.

„Az ének-ütő-fúvós felállás, meg a mi játékmódunk kiad egy hangokból és csendekből álló, nagyon személyes akusztikai szövetet, ahol a legapróbb gesztus is számít, lélegzik az egész – fogalmazott, s hozzátette – a koncert titka a dalokban lévő történetekben, meg a hangzásokban, a szóló énekhang és a kamarazenélés finomságaiban rejlik.”

„Minden kaput szándékosan kinyitok (...) nem szokványos megoldásokat keresek, amelyek igazán eseménynyé teszik a koncertet” – mondta az énekes, egyebek között arra utalva, hogy

előadása során többször együtt éneklésre kérte a közönséget. A koncertet az Extremely Hungary elnevezésű amerikai magyar évad keretében rendezték meg. Palya Beáta két szólót választott maga mellé, Szokolay Dongó Balázst fúvós- és Dés Andrászt ütőhangszereken, akikkel évek óta együtt játszik.

Mint elmondta, a Carnegie előzetesen csak azt kérte tőle, hogy a „folkosabb oldalát” mutassa meg, vagyis népzenei jellegű műsorral szerepeljen, s ő olyan hangzásokat, hangszereket, dallamokat válogatott össze, amelyeket esetleg kevésbé ismer a közönség. A Carnegie Hall New York, egyben a világ egyik vezető előadóművészeti központja, amelynek ismertetője szerint Palya Beáta „karizmatikus új arc, ragyogó énekes, aki a magyar népzene és a cigány muzsikát jazz és popelemekkel ötvözi”.

Az előadóművész – aki a Nemzetközi Írószövetség meghívására tavaly már járt New Yorkban, és nagy sikerrel lépett fel a PEN Word Voices Fesztiválon – néhány nap múlva pedig Washington egyik legrangosabb kulturális intézményében, a Kennedy Centerben is koncertezik.

PIERROT új best of albuma: A második felvonás

van. Meghalt a király, éljen a király! A régi best of album forgalmazását megszünteti Pierrot és a Private Moon Records, Az első felvonás helyébe pedig a blikkfangos című folytatás, A második felvonás kerül.

Az első felvonás – ez volt a címe annak a válogatásalbumnak, amely 1995-ben jelent meg, és amely Pierrot első sikeres éveinek zenei termését gyűjtötte össze. Akkor lezáródott egy korszak, a felemás bohócsmink által fémjelzett néhány év, és aztán csak sokára kaptunk újabb felvételeket ettől az igazán egyéni hangú művésztől. Azóta azonban sok víz lefolyt a Dunán, új slágerek, népszerű albumok következtek, így mára aktualitását veszítette egy olyan best of gyűjtemény, amelynek szerkesztése 1995-ben lezáródott. A második

felvonás azonban nem áll meg a nagy sikerek felemlegetésénél. Újdonságok és régi-új felvételek is helyet kaptak a tracklistán! A sort az 1989-ből származó Ha megállítanád az időt című dal nyitja, mely ma egyszerre újdonság, és megszólalását tekintve nosztalgikus hatású felvétel. A bohóc és a Time After Time egy eleddig soha meg nem jelent változatban került a válogatásra, és végre itt van a Jumurdzsák gyűrűje című interaktív filmhez készült nagyszerű főcímdal, az Otthon eredeti felvétele. A kép pedig egy vadonatúj dal, amely Dick Lee, a szingapúri származású szerző/előadó művének feldolgozása. Ez a kiadvány az első, amelynek master- és grafikai munkáit egyaránt maga Pierrot végezte.

Hogy mi is ez? Hát akkor lássuk: Pierrot nevét kicsiny hazánkban szerintem nem kell senkinek bemutatni, ugyanis a mostani 20 évesektől egészen az idősebb korosztályig mindenkinek ismerősen cseng. Hogy mért is van ez így? Mert talán ő az a magyar előadó, aki a sok együttes és zenekarok között már 20 éve a pályán

A játszóházban

Február 18-án játszóházban voltam. A játszóház nemcsak játszóház volt, hanem jelmezbál is.

A jelmezbálon hastáncos voltam. Egy táncsal készültem, de annyira izgultam, hogy végül nem táncoltam. Amikor elértam a szülők elé, nagyon sok kéz tapolt. Sok jelmez tetszett, pl. a két udvari bolond, a népviseletbe öltözött Kató néni, a doktor néni. Nagyon vártam a szülinapi ünneplést, mivel az ünnepelek között voltam én is. Míg a társaim a szülinapi dalt énekeltek, a szemem könnyezni kedtek a boldogságtól. A torta nagyon tetszett, vele együtt a hangulat is.

Sajnos gyorsan haza kellett menni, ugyanis anyukám nagyon lázas volt. Remélem, máskor is lesz ilyen jó játszóház.

Bencun Mia

Velem a mama jött a buliba. Vittem a jelmezt is, amit ott húztam fel. Cukráz voltam. Nagyon tetszett a két udvari bolond, mert nagyon jól bohóckodtak. Készítettünk zokniszörnyet is, amit most a szobámban őrzök.

Tetszett a játszóház, de kár, hogy gyorsan vége lett.

Sziveri Dániel

Egész héten beteg voltam, és nagyon aggódtam, hogy meggyógyulok-e időre. Ez alatt azt értem, hogy nagyon vártam a játszóházat.

Teljesen nem sikerült meggyógyulnom, viszont ott lehettem.

A február a farsangról ismert, így a mi játszóházunk is erről szólt. Mindenki jelmezbe bújt, és kis műsorszámmal is készült. Volt polip, szerelő, bohóc, kandúr meg még sok más érdekes figura. Én samurájnak öltöztem. Még igazi samuráj kardom is volt. A versem így szólt:

Messzi földről származom, mégis itt az otthonom.

Megküzdök minden ellenséggel, Bűnösök le a fejjel!

Óvom a gyámoltalanokat, Megvédem az osztálytársaimat.

Azért tancsi se féljen, Szamuráj kardom van, hogy védjen.

A jelmezbemutató után a szüleinkkel közösen zokniszörnyeket készítettünk. Megünnepeztük a születésnaposokat és sokat játszottunk.

Remélem nem leszek betegesebb, de ha mégis, akkor is megérte, hogy eljöttem.

Besnyi Botond

3. c osztály, Szabadka, J. J. Zmaj iskola

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar SZÓ Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■